

Бестселър на всички времена

ПОДЗЕМНИЕТО НА СМЪРТТА

ЕМИЛИО САЛГАРИ

ЕМИЛИО САЛГАРИ

ПОДЗЕМИЕТО НА СМЪРТТА

Превод: Кругер Милованов

chitanka.info

ЕМИЛИО САЛГАРИ (1863–1911) е един от най-талантливите, крупни автори на приключенски романи, утвърдил се окончателно в началото на ХХ век. Една от постоянните теми за писателя е темата за подвига в името на доброто, което е заложено у всеки истински човек и се свързва естествено със страстта към пътешествието, приключението, авантюрата в най-хубавия смисъл на думата.

Знае се, че Емилио Салгари е писал много за екзотичните южни морета, но никога не е плавал по море, освен веднъж, когато от Генуа му се наложило да отиде до Бриндизи. Може би тъкмо защото учил в морското училище във Венеция, но пропаднал на изпита за капитан от далечното плаване, той се амбицирал да обходи моретата с крилете на фантазията. Работил в Генуезката община и вечер, след като работната му стая притихвала, сядал да пише на свещ.

Биографи на писателя са Ломбардо Радиче, Дж. Карбоне. Те изтъкват, че той е най-талантливият учител на поколенията преди всичко с дарбата си да създава живи характери, герои, винаги изправени пред нова проверка на своите нравствени сили в борбата между човешкото и нечовешкото и при необходимостта от поемането на единствено правилния избор. Забележителни са били познанията на Емилио Салгари и по зоология, ботаника, астрономия и морско дело. Но като че ли най-безспорното, което може да се каже за него е, че едва ли има друг писател от началото на ХХ век, който да заплита и разплита така умело, динамично, стремително, с неочаквани обрати интригата на всеки свой роман.

I. РАЗВАЛИНИТЕ НА КИАНГ-ХИ

Вечерта на 19 юни 1900 година двама ездачи напуснаха огромния град Пекин, поемайки по пътя към известния Императорски канал, който свързваше китайската столица с Хоангхо, което ще рече Жълтата река.

Още не беше залязло слънцето, когато тези мистериозни лица успяха да преминат каменния мост на укрепленията, преди стражите да бяха затворили пътя. Нашите приятели яздеха превъзходни коне — дребни на ръст, но със здрави крака и юзди. По дрехите, които носеха, личеше, че не бяха обикновени хора.

Първият бе на около четиридесет години, на вид монголец с типичните за тази раса черти: възжълта кожа, широко разлято лице, малък и сплеснат нос, тънки устни, чифт увиснали мустаци, очи с полегат разрез и обръснат череп.

Другият, десетина години по-млад, имаше почти белезникава кожа, по-ъглести черти на лицето, по-буйни и по-сурови мустаци и по-здро̀во телосложение — тип на истински манджурец. Тази северна раса в течение на векове упорито се бе наложила над китайската.

И двамата бяха облечени в скъпи монголски костюми. Носеха връхни копринени дрехи с широки ръкави, закопчани от дясната страна; панталони, също много широки, от бяла коприна, до под колената; скъпи, високи пояси, към които се закрепваха елегантните чанти за неотлъчното ветрило, лулата, часовникът и очилата; плъстени обувки с високи и много широки подметки.

Различаваха се по шапките на главите си. Манджурецът носеше кръгла шапчица /калотое/, украсена с пауново перо, а китаецът — шапка във формата на конус, украсена на върха с коралово копче и златна точка с диаманти: отличие, запазено за мандарините от втора класа, хора с твърде голямо влияние в Китай.

След галоп от десетина-двадесет минути, през което време не проговориха нито дума, те се изкачиха на малко възвишение и се

спряха почти едновременно, поглеждайки към огромния град, който се разстилаше под тях.

Слънцето беше изчезнало зад черен облак, който бавно се издигаше над небосклона. Величествените куполи на храмовете на Фо и Конфуций блестяха под последните му лъчи.

Те огряваха порцелановите покриви на обширните императорски дворци, покривите на осемдесететажните островърхи кули, на укрепленията и на златните върлини, на които се развяваха огромни знамена.

— Гледай, Сум — каза мандаринът, обръщайки се към спътника си. — Слънцето е червено като залято с кръв.

— И грее точно пред императорския дворец — прибави манджурецът и сурова усмивка се появи на устните му.

— Това означава кървава нощ ...

— Да, Пинг Чао.

— И най-после ще си отмъстя — промълви мандаринът мрачно.

Манджурецът погледна внимателно спътника си, чието лице изразяваше в този миг неописуем гняв. После каза:

— Значи вярно е, че Уанг се е отрекъл от бащината си религия?

— Да — отвърна мандаринът, поклащайки глава. — Помъчих се да скрия този грях, но не успях.

— Но как така твоят толкова юначен и честен син се е подвел по лъжите на тези чернодрешковци?

— Да вървим — каза мандаринът с въздишка. — Ще ти разкажа всичко, но при едно условие.

— Какво?

— Да ми кажеш как да отмъстя на този отец.

— След половин час ще видиш водача на „Синята лилия“ и преди изгрев слънце пламъците ще погълнат селото, което крие твоя враг.

Обърнаха конете и мълчаливо слязоха от хълма. Слънцето си отиваше зад черния облак и столицата на империята се покриваше със светли точки, сякаш безброй светулки бяха нападали по покривите на огромния град.

Пояздиха известно време през пустото и мълчаливо поле, без да разменят нито дума.

— Ти знаеш какъв юнак беше синът ми, нали? — промълви мандаринът.

— При Таку се биеше срещу японците като лъв! — продължи манджурецът.

— И знаеш колко го обичах?

— Беше единственият наследник на името ти — отговори манджурецът.

— И все пак изостави семейство и вяра, за да стане като ония омразни западни хора, най-страшните врагове на нашата раса — каза мандаринът, силно разгневен.

— И аз забелязах в него от известно време някаква промяна. Избягваше да дружи с мен и приятелите си, не влизаше вече в храмовете на Фо и Конфуций, а нощем отиваше към Минг, където казваха, че имало християни.

— А знаеш ли къде се намира сега?

— Търся го дълго време ... напразно.

— И вече си изгубил надежда?

— Ще попитам този, който го подлъга със своята религия — каза мандаринът. — Ще го накълцам на парчета, ще го мъча до последната му капка кръв, само да узная къде е.

— Мисля, че той живее в Минг.

— Да, Сум, в Минг.

— Утре няма да остане нищо от това село и този отец ще бъде в ръцете ни.

— Обещавах ли, Сум?

— Да, Пинг Чао.

— Но там християните са много. — А боксерите са хиляди повече.

— Ти ми подаряваш живота, Сум.

— А ти ще ни подариш властта.

— Далече ли е срещата?

— Не — отвърна Сум. — След половин час ще стигнем развалините на Киангхи. Да пришпорим конете и да бъдем нащрек.

— Християните може да са забелязали присъствието на боксерите и да са отгатнали нашите намерения.

Мандаринът се отдаде на мислите си и като че не забелязваше дори манджуреца, който яздеше до него.

— Тази тишина никак не ми харесва — каза Сум. — Къде са се скрили боксерите? Ятата им трябваше вече да са се разположили по бреговете на Императорския канал.

Така мислеше той, когато видя две човешки сенки да изскачат от един храсталак и да се спускат към пътеката. Скоро заповеднически глас попита:

— Кой е там?

— Пази се, Пинг Чао — каза манджурецът като измъкна изпод седлото си револвер.

Мандаринът, прекъснал внезапно мислите си в този тревожен миг, повдигна глава.

— Боксерите ли са? — запита той.

— Навярно християни — отговори Сум.

— Кой е там? — повтори един от ония двамата, като насочи пушката си срещу конниците. — Отговорете или ще стрелям.

— По-напред ти ми кажи кой си — каза Сум, готов също да стреля. — Ние не се боим от нищо.

— Боксерите не се боят даже от императрицата — каза онзи с пушката.

— Тогава сме другари!

— Паролата?

— „Синя лилия“.

— Мястото за срещата?

— Развалините на Киангхи.

— Сега вече можете да минете. Вие сте хората от Пекин. Мандаринът и приятелят му подкараха отново в галоп, като минаха между двамата боксери.

— Каква бдителност! — каза мандаринът, като се отдалечиха малко.

— Ще изненадаме вълците в леговищата им — отвърна Сум. — Боях се, че бунтовниците още не са стигнали бреговете на Императорския канал и че твоето отмъщение трябваше да се отложи.

— Навярно е стигнал само авангардът.

— И останалите не са далече и когато водачът даде заповед за клането, всички европейци, които се намират в Пекин и Тиеншин, ще бъдат избити.

Двамата конници изкачиха каменния бент и продължиха по него на изток, минавайки под зелената арка, която образуваха двойните редици огромни лаври.

Колкото повече напредваха, присъствието на бунтовниците ставаше все по-очевидно. От време на време сред засЯтите с памук поля се раздвижваха групи от човешки сенки, които веднага изчезваха; светещи точки се появяваха внезапно и също така внезапно изчезваха.

Никой не се показваше близо до бента и никой не заставаше отпред да безпокои двамата конници.

Те преминаха в галоп около половин час, после изоставиха бента и се отпавиха към едно малко блато, на брега на което се издигаше масивна, безформена постройка, с няколко кули на различна височина и доста порутени куполи.

— Развалините на Киангхи — каза манджурецът на приятеля си.

Забавиха хода на конете и напълниха револверите, за да бъдат готови за всеки случай. За голямо учудване обаче никой не се показва.

Щом стигнаха пред развалините, скочиха на земята и завързаха конете за една близка черница..

Това бяха внушителни развалини, в които боксерите провеждаха своите събрания.

Най-отпред, на края на внушителна стълба, се извишаваше Буда с чудовищни размери. Краката му бяха скръстени, главата — приведена напред, а ръцете — отпуснати на корема.

Този гигант, който достигаше на височина най-малко десет метра, имаше лице от злато и крака и ръце от сребро.

Отпред на два кръстосани железни пръта висеше голям, блестящ, Летален диск: гонг, запазен в отлично състояние.

Манджурецът, след като се увери, че наоколо няма никаква стража, изкачи бързо стъпалата на стълбата и силно разтърси металния диск с помощта на чук, който също висеше там.

При шума, който произведе този инструмент, някакъв момък, който до този момент сигурно се криеше между краката на бога, скочи пъргаво на земята и се приближи до мандарина и приятеля му.

Беше петнадесет-шестнадесетгодишен китаец с умен поглед и нежно лице, облечен бедно в дреха от груб синкав памук и в къс панталон.

На главата си носеше шапка от оризова слама във формата на гъба, с която покриваше част от лицето си.

— Къде отивате? — попита той.

— На срещата с водача на „Синята лилия“ — отговори мандаринът.

— Името ти?

— Мандаринът Пинг Чао.

Като чу името, младият китаец трепна уплашен, но веднага се овладя.

Гъстият мрак попречи на мандарина и приятеля му да уловят това движение.

— Вас чакат — каза младежът с треперещ глас. — Следвайте ме!

Изкачи се между краката на гигантската статуя и се вмъкна през тесен отвор, който по-рано никой от двамата не беше забелязал.

— Събраха ли се вече? — попита Пинг Чао, преди да влезе.

— Да — отговори младият китаец.

Преминаха това място и се озоваха в галерия, осветявана с фенери с маслени книги, изпъстрени с чудни цветчета и рисунки.

Младият китаец вървеше бързо, сякаш искаше да прикрие необяснимото вълнение, което го обхвана, когато чу името на мандарина.

Като стигна на края на галерията, слезе надолу четиридесетпетдесет стъпала и пое друг път, много по-стръмен, осветен от малко фенери на голямо разстояние един от друг.

— Къде ни водиш? — запита мандаринът, който започваше да се безпокои. — Тук никой не се вижда, нито пък се чува някакъв шум.

— Съвсем не! Гледай!

На един завой на галерията внезапно се появи изумително силна светеща точка. Сякаш гигантски огньовете пламтяха в края на този подземен проход.

— Там ли са? — попита мандаринът.

— Да — отговори младежът със задавен глас. — Там са тези, които ще колят християните.

— Като че това не ти харесва — забеляза мандаринът.

— Не, господине — каза той решително. — Аз също съм член на „Синята лилия“.

Младежът ускори крачките си, като че искаше да избегне някой нов въпрос, и скоро стигна до края на галерията. Спря пред огромно подземие, където горяха куп дърва.

— Влезте — каза, като се отдръпна настрана. — Водачите на „Синята лилия“ са пред вас.

Почака, докато мандаринът и неговият приятел отминат, и процеди през зъби на себе си: „Винаги ще мога да предупредя отец Георги и неговия брат и да осуемя вашите намерения.“

II. ВОДАЧЪТ НА „СИНЯТА ЛИЛИЯ“

Китай бе наистина страна на тайните общества. Всички китайски тайни общества имаха една и съща цел — да прогонят от страната си европейците и преди всичко да спрат разпространението на християнството.

От цели векове вече съществуваше обществото на „Синята лилия“, което бе измежду най-могъщите.

Често пъти членовете на тези общества създаваха работа дори и на правителството, като предизвикваха упорити въстания, потушавани много жестоко.

В последно време по-голямата част от тези общества се съединиха в мощно движение, членовете на което се нарекоха „боксери“, което ще рече хора с железен юмрук.

За водач на това сдружение, което си поставяше за задача да прогони всички бели от Китай и да избие до един християните, беше поставен един учител, фанатизиран последовател на старите монголски религии, доста начетен и също така храбър.

От началото на май тази внушителна войска, събрана от средните области на огромната империя, бе започнала своя поход напред с ясното намерение да стигне под стените на Пекин, да изгони всички европейци, намиращи се в града, и да ужаси старата китайска императрица.

Когато мандаринът и приятелят му влязоха в огромната подземна зала, се озоваха пред двадесетина мъже в доста лошо облекло, под което бяха натъпкали ками и пистолети.

Един от тях, който, изглежда, председателствуваше събранието, беше внушителен старец с живи очи и дълги мустаци, с ъглести очертания на лицето и опашка, достигаща до петите му.

При влизането на мандарина и манджуреца той благоволи само да ги погледне, без да отговори на поздрава.

— Аз съм този, когото чакаш — каза мандаринът.

— Храбър ли си? — попита старецът, без да го погледне.

— Изпитай ме!

— После ще те изпитаме. Мандарин ли си?

— Да. И съветник на империята.

— Какво казват за нас тези, които управляват в Пекин?

— Казват, че сте истински защитници на вярата.

— Е! — каза старецът със злорада усмивка. — А защо тогава заповядват от време на време да се обезглавяват боксерите, заловени от императорските войски?

— За да удовлетворят енергичните протести на европейските сили — каза мандаринът.

— Ще видим тогава какво ще прави императорското правителство, когато избием всички бели, които са се настанили по нашата земя! — каза старият водач, изпълнен с гняв.

Той вдигна ръка и даде знак.

Двама души скочиха и уловиха мандарина, преди, изненадан от внезапното действие, да бе помислил за някаква съпротива.

— Какво искате от мен? — попита той, извивайки безпокойно глава към стария водач на „Синята лилия“.

— Да опитаме на врата ти дали сабите ни са достатъчно остри, за да можем да обезглавим съветниците на империята — отговори старият боксер със спокоен глас.

Пинг Чао беше силно пребледнял, но се постара да не издаде ужаса, който го бе обхванал. Може би това бе изпитание, с което водачът искаше да се увери в храбростта му.

Накараха го да коленичи. После един здравеняк извади блестяща татарска сабя с широко и много извито острие.

— Ще броя до три — каза водачът на „Синята лилия“. — Искам да се порадвам малко на предсмъртните мъки на този съветник на империята.

Пинг Чао запази презрително спокойствие. Макар че не беше съвсем сигурен дали се отнасяше просто за изпитание, или щеше наистина да се отправи за другия свят, все пак той не издаде никакъв признак на слабост.

Потърси с очи приятеля си, който го беше довел до развалините, за да види дали бяха хванали и него. За най-голяма изненада го видя да стои съвсем близо до водача на „Синята лилия“ и да пуши спокойно опиум.

Китаецът, който изпълняваше службата на палач, вдигна сабята, която лъсна над главата на бедния мандарин.

— Две! — каза старецът след миг. — Гледай, мандарино и съветнико на империята, гледай как крилата на смъртта те докосват вече.

— Убивай! — извика най-после старецът. Мандаринът наведе глава, очаквайки смъртния удар. За негово щастие острието, което трябваше да отсече главата му, остана на мястото си.

Отвори очите си, които беше затворил в този върховен момент, и не видя до себе си нито палача, нито приятеля си.

— Пинг Чао, съветник на империята и мандарин от втора класа, достоен си за член на нашето общество — каза старецът. — Ти доказва, че си храбър и не се боиш от смъртта.

— Приемате ме във вашите редове? — попита мандаринът с изблик на радост.

— Не само това. Обещаваме ти също да ти помогнем да си отмъстиш. Кажи какво искаш.

— Искам живота на един човек.

— Какъв е този човек?

— Един европейски свещенослужител.

— Къде живее?

— В Минг.

— Тази нощ Минг ще бъде изравнен със земята. Зная, че го обитават християни. Ще насоча срещу тези кучета всичките си войски.

В този миг млад китаец, скрит зад един идол, поставен в ъгъла на подземната зала, се хвърли бързо към коридора.

Беше китаецът, който бе въвел Сум и мандарина. Без да дочака излизането на водачите на обществото, бе изтичал в подземния коридор. Тъй като много добре познаваше мястото, за кратко време стигна до последния проход и като се плъзна пъргаво между грамадните крака на Буда, се намери на открито.

— Ще внимаваме да не се заблудим и да не се оставим да ни изненадат — каза той, вдишвайки с пълни дробове свежия нощен въздух.

Огледа се наляво и надясно да види да не би някой да го следи и после се отправи към Императорския канал.

Наоколо нямаше стража. Водачите на обществото бяха сметнали за безполезни подобни мерки, уверени, че никой не би се осмелил да ги безпокои сред тези развалини.

Като стигна до бента, младежът се прехвърли от другата страна.

Премина един гъсталак тръстики, като напредваше внимателно да не ги разлюлее, и стигна благополучно до малка лодка, скрита сред растителността от очите на всички.

Преди да я спусне във водата, младият китаец нарязва с ножа, който висеше на пояса му, куп тръстики и ги разхвърли по лодката, за да я покрие напълно. После подсвирна леко.

От отсрещния бряг отговори също такава изсвирване.

— Ти ли си, Сенг?

— Да, господарю.

— Може да вървиш, приятелю. Няма никой на бента, нито из черниците.

Този, който говореше така, беше красив младеж на осемнадесет години, със здраво телосложение. Носеше дрехи от обикновен памук, но дори и под тях проличаваше европейецът.

И наистина, този младеж имаше бяла кожа, леко обагрена от слънцето, доста тъмни очи, съвсем правилни черти на лицето и вместо бръснат череп с кичур носеше гъста и къдрава коса.

В ръката си държеше малка карабина, а на пояса му висеше добре напълнен патрондаш.

— Какви новини носиш, Сенг? — попита младият европейец.

— Много лоши, господарю — отвърна китаецът. — Присъствувах на обединението на водачите на „Синята лилия“ и на „Сребърната камбана“.

— Бяха си определили среща в подземията на Киангхи?

— Да, господарю.

— И не се усъмниха в теб?

— Мислеха ме за истински боксер.

— Ще ни нападнат ли?

— Възнамеряват да подложат на огън и сеч цялата провинция и да превземат дори и столицата.

— Толкова ли са дръзки? — попита младият европейец, силно развълнуван.

— На брой са повече от птичките небесни или от всичките риби на Жълтото море.

— Ще нападнат и нас?

— Да, и то преди всички други, защото с тях е и мандаринът Пинг Чао.

— Той се е заклел да убие чичо ми! — извика младежът ужасен.

— Няма да пощади и баща ти.

— Тогава сме загубени!

— Да, ако не побързаш да стигнем в селото.

— Да вървим, Сенг! — извика младият европейец, като скочи в лодката.

Плаваха по течението и беше излишно да полагат големи усилия, невъзможни поради гъстите растения. Достатъчно беше да се направлява ладията.

Черниците и лаврите хвърляха толкова гъста сянка, че правеха малката лодка почти невидима.

Карайки все така полека, изминаха една миля. Изведнъж забелязаха сред канала огромна маса с необикновени форми.

— Това е джонка! — извика младият европейец.

— И е закотвена точно в средата на канала.

— И принадлежи на боксерите?

— Имам причини да мисля така, господарю. Тези разбойници, изглежда, са взели всички мерки, за да попречат на християните да избягнат избиването.

— А назад не можем да се върнем. Горко на отец Георги и на баща ми!

— И на всички християни в Минг — прибави Сенг.

— Да опитаме да минем.

— Скрийте се още по-добре.

— Готова е карабината — каза младият европейец. — Баща ми ме научи да си служа с нея чудесно, като истински италиански стрелец.

Двамата младежи легнаха отново под тръстиките и подкараха лодката близо до десния бряг, с надеждата да минат, без да бъдат открити от хората, които сигурно наглеждаха кораба.

Тъкмо щяха да отминат джонката и видяха да изскачат близо до кормилото две човешки сенки.

— Кой минава? — извика някой.

— Тихо! — каза бързо Сенг на другаря си.

— Не съм толкова глупав, че да отговарям — отвърна младият европеец.

— Мисля, че се заблуждаваш — каза друг глас. — Това, което смяташ за лодка, е просто плаващо дърво.

— Не, не мисля така.

— Тогава сигурно е куп тръстики.

— Ни най-малко. Казвам, че това е лодка и може би карана от християни или чужденци.

— Господарю — каза Сенг, — те идват насам.

— Само двама са — отговори европеецът.

— Нима искате да стреляме?

— Не, защото веднага ще наскачат всички моряци от джонката.

— Какво да правим, господарю?

— Да почакаме да се приближат и после ще ги бутнем във водата.

През това време двамата моряци от кораба бяха спуснали във водата малка лодка, която едва ги побираше, и се заеха за веслата.

Малката лодка, управлявана от здрави ръце, настигаеше вече първата. Сенг и другарят му не се помръдваха. Опасността ги правеше смели.

— Бъди готов, Сенг — каза европеецът. — Лодката им е лека и лесно ще я обърнем.

— А после?

— Ще хванем веслата и ще избягаме с всичка сила. Изглежда, никой няма по бентовете.

— Но моряците от джонката сигурно ще стрелят.

— Преди да се усетят, ще бъдем далече. Ето ги, Сенг. Подкарана напред с всичка сила, лодката се удари в тази на двамата бегълци толкова неудачно, че почти се преобърна.

Сенг и другарят му се бяха изправили бързо и преди още моряците да се съвземат от удара и да възстановят равновесието си, уловиха края на лодката.

Двамата моряци изчезнаха в тъмната вода на канала, после изплуваха внезапно на повърхността и викаха отчаяно:

— Помощ! Помощ!

Сенг, който се намираше близо до тях, им стовари два тежки удара с веслото, после тласна лодката към отсрещния бряг, където растенията хвърляха по-гъста сянка.

— Бързо грабвай веслата и да не губим нито миг! — каза китаецът.

На кувертата на кораба се разтичаха хора, събудени от виковете на двамата моряци, които се въртяха все в средата на канала, като се раздираха да викат:

— Бягат! Стреляйте!

— Къде? По кого? Какво е станало? — чуваха се гласове от кораба.

Лодката беше вече далече, когато се зачуха и първите пушечни изстрели. Сенг и неговият другар бяха вече поели по един страничен канал, изчезвайки сред обширно блато.

III. МИСИОНЕРЪТ

Дълбока тишина владееше над тези блатни води и огромните оризища, които заобикаляха блатото.

Сенг и другарят му бяха сигурни, че няма да ги безпокоят повече, тъй като тези места не бяха удобни за станове на бунтовници. Те изхвърлиха тръстиките и започнаха да гребат по-свободно.

Под силните им удари лодката плаваше бързо.

Скоро и блатото беше вече назад и младежите, стигнали на края му, поеха по малко водно течение, което водеше сред оризищата.

— На добър път ли сме? — попита младият европейец след известно време. — Струва ми се, че вече не разпознавам тези места.

— Доверете се на мен, господарко — отговори китаецът.

— И ще стигнем в Минг.

— Ще стигнем ли навреме, за да спасим онези нещастници?

— Преди още водачите на „Синята лилия“ да са събрали разпръснатите по бреговете на канала боксери, ще бъдем вече там.

В това време далече някъде се чу глух гръм, последван от продължителен тътнеж.

Европейецът и китаецът спряха и се погледнаха силно обезпокоени.

— Какво значи това? — попита Сенг в недоумение.

— Топовен гърмеж — отговори европейецът побледнял. На север, отвъд Императорския канал, целият небосклон беше осветен, като че изригваше някой страшен вулкан.

Въпреки че разстоянието беше голямо, се виждаха огромни огнени стълбове. Те се извиваха и пръскаха из тъмнината милиарди искри, които нощният вятър разгонваше по полето.

От време на време проехтяваха чести пушечни залпове, към които се присъединяваше глух топовен гърмеж.

Сигурно боксерите бяха започнали похода си и опустошаваха всичко, което срещаша на пътя си, жестоки не по-малко от тигрите, тъй

като бандите им бяха събрани от най-лошите слоеве на Централен Китай.

Сенг и младият европейец, и двамата силно изплашени, изоставиха скоро веслата.

— Да бягаме! — каза изведнъж европейецът. — Ако боксерите са започнали атаката, то сигурно и мандаринът е в поход с хората на „Синята лилия“.

— Добре, господарю, да бягаме!

Напреднаха по този начин още километър, после спряха на десния бряг, където се издигаха множество дървени къщурки със сводести покриви, над които имаше върлина за развяване на знамена.

— Бързо, господарю — каза Сенг, като завърза лодката. Селището, което се разпростираше пред очите им, беше Минг. То бе едно от най-малките селца, които се намираха в околностите на Императорския канал, и при все това най-добре известно от Печилската провинция, понеже беше важен център на католицизма.

Това село, преди да бъде разрушено, имаше около сто и петдесет дървени къщурки и една черква също от дърво. Макар и слабо населено, то се смяташе за едно от най-красивите и най-чистите, тъй като мисионерите бяха вложили всичкото си усърдие, за да го направят по-приятно за обитатели те му, а също и за да покажат на другите превъзходствата на цивилизацията.

От три години цялото население бе приело католичеството, за голяма неприятност на околните села и не по-малък гняв на императорския двор, който винаги бе търсил да създаде някоя нова пречка на мисионерската пропаганда.

Много пъти разбойнически банди, тайно подклаждани от правителството, се бяха опитвали да го опожарят, за да принудят християните да се отдалечат от Императорския канал. Много пъти и отделни фанатици посягаха над живота на мисионерите.

Заплахата на европейските посланици в Пекин, към които мисионерите се бяха обърнали за подкрепа срещу тези разбойници, бяха свършили със значителен успех и селото можа да се радва на едно относително спокойствие и да се отдаде на мирно развитие.

Човекът, който бдеше за сигурността на тези триста християни, беше отец Георги, чието име вече чухме от устата на Сенг и към когото беше насочена омразата на Пинг Чао.

Младият европейец и неговият другар, след като преминаха няколко селски улици, слабо осветявани от малкото фенери с маслена книга, окачени на стълбове — лукс, чужд за времето на много китайски градове от вътрешността, — спряха пред твърде здрава ограда, която опасваше черквата и къщата на този свещенослужител.

Над къщата и черквата и около камбанарията бяха построили също и множество веранди и тераси, от които защитниците биха могли да стрелят срещу неприятеля, без да се излагат на голяма опасност.

Европейецът и Сенг, след като намериха ръчна стълба, се покачиха през оградата и през зида и спряха пред къщата, която се издигаше близо до църквичката.

Прозорците на партера бяха осветени, макар че полунощ бе минало отдавна.

— Чичо ми е още буден — каза младият европейец. — Дали не е предусетил каква опасност го заплашва?

Като видя, че вратата е отворена, той влезе решително и каза:

— Чичо, свободно ли е?

На прага се появи човек с висок ръст и внушителен вид, с дълга и съвсем черна брада, макар лицето му да не беше вече младежко: отец Георги.

Носеше черна мисионерска дреха с червен кръст на гърдите, бе един от най-обичаните и най-уважаваните мисионери в Печилската енория.

Сицилианец по рождение, от пет години вече се намираше в Китай, за да проповядва с пламенност и усърдие Христовата вяра.

Като видя да влизат младежът и Сенг, отец Георги отстъпи няколко крачки изненадан.

— Откъде идеш, синко? — попита той.

— От развалините на Киангхи — отговори младежът.

— Боксерите са се появили?

— Целият северен Китай е в пламъци.

— Баща ти го беше предвидил — каза отецът. — О, колко страшни убийства се готвят! Колко тежки дни за бедните китайци, които приеха нашата религия!

— Чичо, къде е баща ми? — попита младежът.

— Отиде да събере една група европейци — работници, които се намират на осем мили оттук.

— Знаеше ли, че боксерите са се появили?

— Предупредиха ни за това едва след заминаването на Сенг.

— В такъв случай сега той е изложен на голяма опасност!

— Ти каза, че боксерите идат от север?

— Да, чичо.

— А баща ти замина на юг.

— И после ще дойде тук?

— Щом успее да събере европейците, ще се спусне да ни защити.

— Опасността напредва, чичо — каза младежът. — Мандаринът Пинг Чао иде право към това село.

— Пинг Чао! — извика отец Георги и студена пот обля челото му. — Кой ти каза?

— Видях го с очите си, отче — каза Сенг, който дотогава стоеше мълчалив. — Присъствувах на събранието на всички вождове на „Синята лилия“ и „Сребърната камбана“.

— И видя мандарина?

— Както виждам вас, отче. Той стана боксер, за да ви отмъсти.

— Толкова много ли ме мрази?

— Обвинява ви, че сте подбудили неговия син да отхвърли бащината си религия, за да приеме християнството.

— Уанг сам дойде и ме помоли да го приема сред Христовите последователи.

— Зная, отче. И точно затова Пинг Чао, като не може да накаже сина си, иска да убие вас.

— Смъртта не ме плаши — каза отец Георги, повдигайки гордо глава. — Повече се безпокоя за съдбата на твоя баща, верни ми Енрико.

— Моят баща беше по едно време стрелец — каза младежът с гордост. — Той се би срещу разбойниците и получи медал за храброст. Няма да се остави на боксерите да го убият. Преди колко време замина?

— Преди три часа.

— Сам?

— С двама верни китайци.

— Тогава може би ще успее да избяга от боксерите — каза Сенг.

— Сенг, иди да събудиш селяните! А ти ела с мене на камбанарията — обърна се старецът към внука си.

Докато младият китаец изтича да вдигне населението, отец Георги и неговият внук влязоха в стаята.

Това беше хубавичка стаичка в китайски стил; стените бяха покрити с хартии, изпъстрени с усмихнати лунички, с китни цветя и страхотни дракони, които бълваха огън.

Мебелировката се състоеше от леки бамбукови столове и излъскани, позлатени масички, украсени с порцеланови изделия, с чудно красиви чаши с цвят като небе след дъжд.

Отец Георги отведе внука си зад един параван, където се откриваше врата, и се покачи на стълбичка, която свършваше с извит коридор, по който бързо се отиваше нагоре.

Като стигна най-горните тераси, които се намираха над черквата, свещеникът влезе в малката дървена кула на два етажа, с покрив, чиито върхове бяха завити и покрити с жълти порцеланови керемиди.

— Да погледнем — каза отецът, като излезе на малката веранда, която обикаляше отвсякъде кулата.

Едва обърнал погледа си към север, отец Георги побледня. Целият небосклон беше огненочервен, като че горяха едновременно двадесет села.

— Каква ужасна нощ! — извика той. — Колко много невинни жертви са загинали досега! Не мислех, че бунтовниците са били толкова близко, нито че са толкова дръзки, че да предизвикат европейските сили.

— Чичо, да се приготвим за доблестна защита. Да им покажем как могат да се бият белите хора.

— Да, синко, ние ще се бием за защита на нашата вяра и не ще допуснем да се избиват сред очите ни тези нещастни селяни.

Готвеха се да напуснат малката кула, когато тишината, която владееше в полето, бе внезапно прекъсната от страшни викове.

Като че цял легион диви зверове се беше хвърлил през оризищата около селото.

— Те идат, чичо! — извика младежът ужасен.

Отец Георги се беше вече спуснал по стълбата, викайки с всички сили:

— Братя! На оръжие! На оръжие!

IV. КЛАНЕТО

Щом като мандаринът Пинг Чао излезе заедно с приятеля си Сум и водачите на „Синята Лилия“ от развалините на Киангхи, той се обърна към стария боксер, за да го помоли незабавно да изпълни обещанията си.

— Три години вече чакам да си отмъстя — каза той. — Обещах да ти помогна да събориш императорското правителство, което досега не е имало смелостта да свърши веднъж завинаги с чужденците у нас. В замяна на това пък искам да имам още тази нощ в ръцете си онзи човек, който накара моя син да остави религията на дедите си.

Те преминаха разделено от малки бентове оризище. Старият водач отведе мандарина сред едно поле, засято с памук, което се намиреше близо до Императорския канал. Един от неговите водачи изсвири с морска черупка.

Веднага, като изпод земята, пред очите на мандарина наизскачаха голям брой човешки сенки.

— Ето твоите хора — каза старецът. — Както виждаш, те са хитри и благоразумни.

За кратко време, без да говорят, бунтовниците се събраха на края на плантацията и образуваха двойна колона.

Бяха двеста на брой, избрани измежду най-безстрашните и най-добре въоръжените, всичките готови за всякакво престъпление.

Като видя тази парцалива банда, мандаринът, който беше навикнал да гледа удивителното снаряжение на императорския корпус в Пекин, направи презрителна гримаса.

— Ти още не си видял как се бият — отговори старецът, забелязал гримасата. — Веднъж само да се хвърлят, после не можеш да ги спреш. Менг ще им бъде играчка.

— Ще ги видим, като започнат — отговори мандаринът. — Но се съмнявам в това начинание.

— Сбогом и добър успех! Аз отивам да се погрея в селото на север.

Размени няколко думи с един китаец, който, изглежда, бе водачът на бандата, и после изчезна сред оризищата, последван от водачите на „Синята лилия“.

Китаецът — водач на бандата — се доближи до мандарина и му каза:

— Хората ми са на твое разположение, господине. Те са нетърпеливи и чакат заповед, за да ти покажат какво могат.

— Познаваш ли селото? — попита Пинг Чао.

— Вчера сутринта ходих да го видя — отговори водачът на разбойническата сбирщина.

— Укрепено ли е?

— Да, с двойна стена.

— Твоите хора ще могат ли да я преминат?

— Нищо не може да ги спре и после, когато запалят къщите, ще принудят защитниците на черквата да се предадат, ако не искат да се изпекат в огъня.

— Тогава води ме!

По знак на водача, бандата потегли в пълна тишина в две успоредни редици.

Вървяха вече половин час, прекосявайки блата и мочурища, когато първият топовен гърмеж, който чуха, предупреди мандарина, че нападението над северните села бе вече започнало.

Цели два часа още разбойниците напредваха сред оризищата, които се простираха на юг, и после водачът им заповяда да спрат.

— Близо сме вече, господине — каза той, като се обърна към мандарина. — Остави конете, които могат да издадат присъствието ни с цвилене.

— Искаш да изненадаш селото? — попита Пинг Чао.

— Ненадейното нападение е най-доброто. Мандаринът и неговият приятел слязоха от седлата и повериха конете си на един от бандитите.

— Селото се намира сред черничевите дървета — каза водачът. — Сега трябва да се постареем да приближим, без да бъдем забелязани от стражите.

Бандитите се разделиха на две групи.

ПЕт минути по-късно първата група стигна близо до първите къщи на селото.

— Всички спят — каза мандаринът, като не видя никаква светлина да прониква през рогозките на прозорците. — Най-после ще мога да си отмъстя!

— Не, някой бди — каза водачът, който стоеше до него. — Виждам сянка, която се движи по верандата на кулата.

— Дали е стражата?

— От онова издигнато място сигурно се виждат пламъците, които вече обгръщат северните села.

— Напред! — каза в този миг водачът на бандитите. — Останалите две редици вече са заобиколили селото откъм оризищата. Да продължим с пълзене, за да не ни забележи човекът от кулата и да даде тревогата преждевременно.

Няколко минути по-късно водачът и мандаринът стигнаха до първия зид, който опасваше цялото село. Другите два, по-здрави и по-високи, бяха около черквата, около кулата и къщата на мисионера и заедно образуваха един вид укрепен замък.

— Спрете тук и ме чакайте — каза водачът, обръщайки се към мандарина и манджуреца.

— Отиваш на разузнаване? — попита Пинг Чао.

— Нещо по-хубаво — отговори бандитът с жестока усмивка. — Тъй като всички от селото спят, ще се възползувам от техния сън, за да превзема площада.

Откъм тази страна имаше малка бамбукова ливада, която извеждаше до една врата. Бандитът я премина с бързината на стрела и опита да бутне вратата.

— Ще трябва брадва, за да се повали — промърмори той. Вмъкна сухите си пръсти в процепа, оставен между два пръта, и внезапно се изхвърли до малка бойница, която се отваряше на около три метра от земята. Да се вдигне оттам до горния край на зида, беше най-лесната работа за този пъргав разбойник.

Беше преминал оградата, когато видя една сянка да се движи съвсем близо.

Беше селянин, събуден преди малко от виковете на Сенг. Този нещастник, макар че не повярва, че боксерите са наблизко, за които, напротив, мислеше, че пътуват на север, все пак беше излязъл да набиколи оградата.

Водачът на бандитите, като го видя да се приближава, се закри зад куп червени божури и размаха широкия нож, който носеше на пояса си.

Изглеждаше като тигър, който дебне, готов да се хвърли върху плячката си.

Когато човекът дойде съвсем близо, с един светкавичен скок той беше зад него. С една ръка му запуши устата, за да му попречи да вика, с другата заби ножа си в сърцето му с толкова голяма сила, че кръвта го опръска по лицето.

— Сега селото е наше — каза бандитът, като отдели поглед от жертвата си, която се гърчеше в предсмъртни мъки.

Дойде до вратата и повдигна напречните колове, които я затваряха.

Мандаринът Сум и бандитите влязоха съвсем тихо във вътрешността на селото, докато някои въоръжени с пушки, се катереха бързо по зида, за да стрелят оттам по-добре върху нещастните селяни.

Всичко това стана без ни най-малък шум и с толкова голяма бързина, че отец Георги не успя да забележи влизането на врага.

Бандата току-що беше направила няколко крачки напред, когато пронизителен шум процепи въздуха.

Други селяни, също събудени от Сенг, бяха забелязали нападателите и даваха тревога със силни викове.

Уви! Беше много късно да се отблъснат тези неприятели, на брой колкото цялото население и вече господари на зида.

Бандитите се хвърляха сред колибите, докато двете редици, които бяха заобиколили селото откъм оризищата, нахлуваха от всички страни.

Възползувайки се от този смут, боксерите, по-жестоки от тигри, нападаха къщите и започваха да избиват мъже, жени и деца, без ни най-малко да се смятат пред писъка и плача на нещастните.

Настъпи всеобщо клане.

Отец Георги присъствуваше на това страшно клане, без да може да помогне някому. Още не беше успял да стигне верандата на своята къща, където държеше на съхранение няколко добри пушки, и вече почти цялото население беше избито по уличките на селото.

Само младежът Сенг беше успял да избегне клането заедно с дванадесет други селяни и можа да се изкачи на втория зид, тъй като

намери стълбата, която Енрико не беше свалил.

— Отче! — извика бедният младеж с насълзени очи. — Всички са убити!

— Смелост, сине — отговори отец Георги, като се задавяше в хълцане.

— Те идват вече и тука.

— Ще се помъчим да се задържим, докато дойде брат ми. Бързо на верандата и на кулата и да не жалите куршумите!

Тринадесетте китайци, които избегнаха клането като по чудо, последваха Енрико и отец Георги.

Бандитите се спряха пред зида, който бе много висок, за да го изкачат без стълба, и много здрав, за да го пробият.

Мандаринът беше побеснял поради тази неочаквана пречка, която му се струваше непреодолима.

— Попаднахме на камък — каза той на водача на бандитите.

— Ще го преминем — отговори водачът. — Нали видяхте как се изкачихме на първия зид.

— Заповядай тогава на твоите хора да преминат това укрепление.

— Ще го преминат, господине.

Разбойникът, който беше доста досетлив и който искаше да се покаже храбър в очите на мандарина, като забеляза една дълга греда, накара да я опрат на горния край на оградата и заповяда на няколко души да се изкачат по нея.

Десет души се хвърлиха към гредата и помагайки си с ръце и крака, стигнаха скоро зида.

Тъкмо щяха да се изправят отгоре, когато се чу силен залп откъм верандата на къщата на мисионера.

Енрико и тринадесетте китайци, които бяха видели неприятелите да се появяват, изпразниха пушките си, решени да не се оставят да бъдат избити като другите жители на селото.

Три бандити, засегнати от този залп, се строполиха на земята, изпотрошавайки костите си, докато другите, които не очакваха да ги посрещнат по този начин, се спуснаха през глава от зида.

— Ето какво заслужават тези негодници! — извика младият италианец, пълнейки бързо карабината си.

Докато се приготвяха да дадат и втори урок на кръвожадните бандити, мисионерът намести на верандата голяма стенобойна

машина, която да служи за артилерия.

Бандитите, настървени от първия неуспех, сигурни, че ще победят тази малка група защитници и насърчени от мандарина, който обещаваще кесия злато на всеки, успял да улови мисионера, се приготвиха за ново смело нападение. Те бяха убедени, че няма да може да се пробие зидът и затова отидоха да търсят нови греди, от които да направят подвижни мостове и стълби.

Като намериха достатъчно много, те се върнаха бързо до зида и ги опряха на различни места, за да разделят огъня на защитата.

Точно този миг чакаше и мисионерът.

Докато Енрико и Сенг насърчаваха другарите си и изпразваха пушките, отец Георги накара стенобойната да зареве.

Въздействието на този гърмеж беше ужасно. Бандитите, надупчени от куршумите, се хвърлиха един през друг към другарите си, като прорязваха въздуха с болезнен вой.

Върхът на зида бе веднага напуснат, въпреки бесните викове на мандарина.

— Това ли са ти непобедимите хора? — извика той презрително на водача. — Бягат още от първия гърмеж, като че не са хора, а зайци.

— Ще заповядам да запалят къщите и ще ги опуша като лисици в леговището им.

— Но мисионера го искам жив.

— Нищо няма да му стане — отговори водачът, като се усмихна дяволито. — Двадесет души веднага след мене!

Докато някои боксери, скрити зад гредите, се мъчеха да отговорят на огъня на защитниците, но без никаква полза, поради несъвършенството на техните оръжия, останали от няколко века, водачът заповяда да се запалят купища дърва и скоро към покривите на къщите полетяха големи запалени главни. Сухите дървени покриви пламваха веднага. Буйни пламъци се издигнаха нагоре и съскаха зловещо от всички страни, а в това време облаци дим, подхванати от северния ветрец, се съгъстяваха над малката площадка, на която мисионерът и последователите му се защитаваха.

Гледката беше ужасна.

Небето се зачервяваше, като че северна зора хвърляше запалените си снопи над небосклона, а звездите изчезваха зад димните стълбове.

— Чичо! — извика Енрико. — Всички ще загинем!

— Не падай духом! — извика мисионерът. — След бандитите! Смелост, момчета! Бог е с нас!

Бандитите се готвеха за решително нападение, преди огънят да ги беше принудил да напуснат зида.

Възползуваха се от дима, който ги скриваше за миг от погледите на защитниците, изкачиха се бързо по оградата и се хвърлиха към стената с ножове и саби в ръце.

В същия миг в далечината прозвуча весел фанфар.

— Другари! — извика Енрико, изпразвайки за последен път карабината си. — Това е тръбата на баща ми! Спасени сме!

V. ПЛЕНЯВАНЕТО НА МАНДАРИНА

Докато бандитите отстъпваха в безредие, за да не бъдат обхванати от огъня, който се разпространяваше с невероятна бързина, като разрушаваше селските къщи, малка група хора напредваше тичешком през бентовете на оризищата.

Групата се състоеше от седем европейки, облечени в бели дрехи и въоръжени с най-съвършени пушки, и от десетина китайци, предимно младежи с широки шапки от оризова слама, на които бяха изписани малки червени кръстчета.

Отпред вървеше един мускулест и много набит човек с бронзово лице, съвсем черни очи и брада.

В една ръка държеше тръба и свиреше с пълни дробове.

— Господин Мускардо! — извика изведнъж един от тях, които го следваха. — Пламъци осветяват небето по посока на Минг.

Предводителят изпусна тръбата и извика от ужас:

— Кучета! Запалили са селото! Бързо или ще погубят и брат ми, и сина ми!

Всички се хвърлиха бясно напред, като приготвяха оръжията си. Пламъците вече ставаха много високи и осветяваха върха на кулата. Сред пукота на залповете се чуваха ревовете на озверените бандити и гърмежите на стенобойната машина.

Господин Мускардо беше взел отново тръбата и отчаяно свиреше един сигнал, за да предупреди жителите на селото, че помощта вече пристига.

— Ето ги — извикаха европейците.

Бандитите, при звука на тръбата, бяха разбрали, че нови неприятели щяха да дойдат след миг.

Като видяха обаче, че се касаеше за една малка дружина, те се хвърлиха към оризищата с надеждата да я разбият при първото сблъскване.

Господин Мускардо прекъсна свиренето и извика на хората си.

— Образувайте квадрат! Огън!

Бандитите идваха на тълпи, без никакъв ред, като действаха с оръжията напосоки и викайки с всички сила, като се надяваха да изплашат шепата бойци.

Обаче имаха работа със здрави хора и при това малко податливи на настроения. Още не бяха се хвърлили към групата, когато силен залп повали на земята десетина-дванадесет от тях.

Дружината беше застанала на колене, за да се цели по-добре и да бъде по-малък прицел. Тя продължаваше залповете си с удивителна бързина, като сееше смърт сред гъстите редици на нападателите.

— Още два залпа и после атака! — извика господин Мускардо, като видя, че неприятелят започна да отстъпва смутен. — Да покажем на тези разбойници как италианците могат да се бият.

Боксерите, съсипани от честата стрелба на тази малка колона, не чакаха сблъскването. Разбягаха се по всички посоки — кой както може.

Господин Мускардо тъкмо се готвеше да се хвърли по следите им, за да довърши поражението на тези зверове, когато видя нещо да мърда сред тинестата вода на оризището.

— Тук някой иска да се скрие — каза той, като се нахвърли върху бандита. Сграбчи го с лявата си ръка и без видимо усилие го извади от водата, като го хвърли грубо на бента.

— Я гледай! — извика изумен. — Бандит в дрехите на мандарин!

— Не съм боксер — каза непознатият.

— Тогава ще ми кажеш какво правеше с тези безделници.

— Бях техен пленник.

— Ако това, което ми казвате е вярно, аз се радвам, че съм ви спасил от тях.

— Наистина съм мандарин.

— Елате с нас.

— Не мога, счупен ми е единият крак.

— Ще заповядам да ви носят.

— Оставете ме тук засега и тичайте да спасите мисионера. Черквата е в пламъци.

— Боксерите може да се върнат и да ви убият.

— Всички избягаха.

— Не ви вярвам и ще ви отведа с нас — каза господин Мускардо. Стрелецът повика двама китайци, посочи го и им каза:

— Вземете онзи човек и го отнесете в Мисията . После тръгна към селото, докато другарите му продължаваха преследването, като стреляха по бандитите.

Когато господин Мускардо стигна до оградата, запъхтян от тичане, отец Георги и неговите другари се готвеха да я преминат, като си служеха с ръчна стълба.

— Братко! — извика господин Мускардо, като се хвърли към мисионера.

— Роберто! — извика отец Георги, като се хвърли в прегръдките на бившия стрелец. Какво нещастие! Всичките жители на селото са избити!

— И аз така мислех — каза храбрият стрелец, въздъхна тежко, — но ние се разплатихме с тези бандити и сигурно няма да ни забравят.

Младият Енрико с два скока се намери при баща си.

— Не им се уплаших — каза той. — Аз не се боя от боксерите.

— Знам, че ти си храбрец, синко.

— Като теб, татко.

— А Сенг?

— Ето ме, господарю — отзова се китаецът.

— Всички сте здрави, нали?

— Благодарение на Бога — каза отец Георги. — Но какво страшно клане, братко!

— Не само тук боксерите са показали варварщини. Докато пътувах на юг, до мене достигнаха много лоши новини.

— И други кланета ли, Роберто?

— Пекин е заплашен. Тиеншин бил в пламъци, а в средните провинции покръстените китайци, мисионерите, монасите и всички европейци бивали избивани най-жестоко.

— А корабите на европейските правителства какво правят?

— Казаха ми, че бомбардирани Таку и че свалили войски.

— И италиански, нали?

— Да, и нашите са слезли и казаха, че напреднали към Тиеншин^[1].

— Значи целият Китай се е разбунтувал срещу нас.

— А сега какво ще правим, братко?

— Не ни остава друго, освен да избягаме далече по Императорския канал.

— Дали ще можем?

— Християните ми обещаха да ми доставят една джонка и с нея може би ще стигнем до Жълтото море.

— Къде ни чака джонката?

— При устието на Вейхо, в едно блато, което се свързва с Императорския канал.

— Кой я командува?

— Един познат.

— А боксерите ще ни оставят ли на мира?

— Тези ли, дето нападнаха селото?

— Тези, братко.

— Мисля, че няма да дръзнат да ни преследват. Ние избихме доста от тях.

По това време двамата китайци, на които господин Мускардо беше поверил човека, когото бе извадил от водите на оризището, стигнаха близо до зида. Като ги видя да носят на ръце този човек, от когото капеше вода и тиня, отец Георги пребледня.

— Един ранен! — извика той. — Някой от твоите работници?

— Не, братко — отговори бившият стрелец. — Един нещастник, който е бил пленен от бандитите и когото имах щастието да спася от удавяне сред оризищата.

Мисионерът беше направил няколко крачки напред, за да види за какво става дума, когато изведнъж мнимият пленник скочи бързо на земята; блъсна силно двамата китайци, които го носеха, и започна да бяга толкова стремглаво, че никой не можеше вече да му повярва, че му е счупен кракът.

Бившият стрелец и Енрико извикаха изумени:

— Бяга!

— Ах, подлецът му! Краката му като на заек! Какво значи това?

— Стой или ще стрелям! Не само краката ти ще счупя!... Дръж го, Енрико! Сигурно е боксер!

Пленникът бягаше като сърна. Искаше да стигне до оризището. Беше повдигнал копринената си дреха, за да не му пречи, и подскачаше ту наляво, ту надясно, за да не могат да го улучат със стрелба.

Бившият стрелец, Енрико и двамата китайци се бяха спуснали по следите му.

Не току така Роберто бе стар стрелец: с четири скока той беше до беглеца, улавяйки го за дългата опашка коса.

— Зле си направил сметката си, драги — каза той. — Сега ще я поправим заедно.

Беглецът бързо се обърна, като държеше в ръката си нещо, което бившият стрелец не позна веднага.

— Не! — извика бандитът.

Нещо светна в тъмнината и миг след това се чу гръм. Роберто, отмествайки се внезапно, беше избегнал куршума. — После хвана ръката на бандита, стисна я и я изви толкова силно, че оръжието, което държеше, падна на земята.

— Ще стреляш по мене, а... разбойник! — извика той.

Пленникът, задържан от здравите ръце на бившия стрелец, беше почервенял от ярост като кръвожаден звяр, уловен в примка, и хвърляше бесни погледи ту към сина, ту към бащата.

— Пуснете ме — каза той — или ще загинете всички! Аз имам власт при императорския двор!

— Никак не ме е грижа за твоята власт и дори за твоята императрица — каза стрелецът. — Я чакай да ти видя лицето.

Едва го погледна и викът му процепи въздуха.

— Познавам този човек! Ти си мандаринът Пинг Чао!

— Да, аз съм! Мандаринът Пинг Чао, съветник на империята! — каза дръзко бандитът.

— Братко!

— Роберто! — отвърна мисионерът, който идваше със Сенг и още няколко китайци.

— Хванахме твоя неприятел.

— Кой?

— Пинг Чао.

Мисионерът извика от изумление:

— Бащата на Уанг!

— Да, бащата на онзи Уанг, когото ти накара да напусне семейството си и да стане християнин — каза мандаринът, като скърцаше със зъби.

— Ти се заблуждаваш, Пинг Чао — отговори мисионерът с тържествен глас. — Твоят син прие нашата религия, без никой да го кара да направи това, и напусна къщата си по свое желание.

— Ти ми отне сина! — изрева мандаринът, като се опита да се освободи от ръцете на стрелеца и да се хвърли върху мисионера.

— Ти лъжеш, Пинг Чао.

— И направи от него черен калугер!

— Не, Пинг Чао. Твоят син стана християнин, но още си е войник.

— Ще ти взема живота! Запомни! Пинг Чао никому не прощава!

— Ако с моята смърт биха спрели кланетата, то аз съм съгласен: ето живота ми, вземи го — каза мисионерът. — Но нито ти, нито бунтовниците ще се задоволят с това.

— Ние ще продължаваме кланетата, докато не остане на нашата земя нито един европейец и нито един християнин.

— Но ти, кучи сине, няма да видиш да умира нито последният европейец, нито последният християнин — каза бившият стрелец. — Ще заповядам да те обесят на оградата на това село, което ти разруши.

Няколко души хванаха мандарина, но изведнъж отец Георги ги спря с ръка.

— Не — каза той. — Ние нямаме правото да съдим този човек, нито да станем негови палачи. Нека му дадем възможност да се покае за отворотелното си дело.

— Искаш да го пуснеш да си отиде? — попита бившият стрелец.

— Той е баща на Уанг, Роберто.

— Уанг е честен младеж, а този е непоправим подлец и сто пъти заслужава смъртта.

Мисионерът се приближи до мандарина и развърза въжето, което бяха вързали на шията му. После, като сложи ръце на раменете му, каза:

— Пинг Чао, ти заслужаваш смъртта. Нека жертвите ти, които лежат около тебе, да ти простят. Върви, свободен си.

Мандаринът погледна мисионера с тъмните си очи, обърна изведнъж гърба си и се отдалечи по посока на Императорския канал, където изчезна между оризищата.

— Брате — каза бившият стрелец малко с укор, — аз мисля, че ти постъпи много лошо, като го пусна да си отиде.

— Великодушието често прави лошите по-добри.

— Аз пък ти казвам, че този измамник тепърва ще ни досажда. Щом стигне при боксерите, ще ни нападне отново!

[1] Мисионерски институт — Б.р. ↑

VI. ЗАСАДАТА

Мракът започваше да се разпръсква вече, когато малката колона потегли напърно през оризищата, за да стигне едно водно течение, което се изливаше на запад от Императорския канал.

Тя се състоеше от десет европейци и двадесет и седем китайци. Седмината бели, които беше довел господин Мускардо, бяха италиански работници, наети от един английски инженер. Той работеше върху новата железопътна линия, която трябваше да обслужва провинцията Шианси.

Малобройната колона, добре командувана от стария стрелец навлезе решително сред оризищата, като вървеше бързо по дължината на бентовете.

Боксерите, които бяха запалили селото, се разпръснаха, но въпреки това господин Мускардо не беше съвсем спокоен. Слънцето вече се издигаше, като прогонваше бързо тъмнината и разпръскваше полека облачната верига, надвиснала над огромните оризища.

Множество птици излитаха от бентовете и поздравяваха с радостни звуци появяващата се дневна звезда.

По всички посоки се простираха оризища и тук-там сред тях се показваха спретнати колибки, засенчени от някое лаврово дърво или от кървавочервени божури или пък от някой бамбуков храсталак с хубав светлозелен цвят и със стебла, полюшвани от вятъра.

Господин Мускардо, като се ориентираше с помощта на компас, стигна до бент, който се врязваше в блатист басейн. Тази ивица земя беше в съседство с много високи тръстики, които можеха да окажат отлично гостоприемство в случай на преследване. Като се криеха зад тези растения, боксерите мъчно биха могли да ги открият.

— Ако не ни пресекат пътя, след няколко часа ще бъдем на брега на реката — каза господин Мускардо на Сен, който вървеше до него.

— Боя се, че боксерите няма да ни оставят на мира, господарю — отвърна младият китаец. — Не знам защо, но ми се струва, че ни дебне някаква опасност.

— Оризищата са пусти.

— Боксерите са хитри, господарю, и може би са открили нашия път.

— Готови сме да ги посрещнем, мое момче. Групата вървеше само от половин час, когато господин Мускардо видя да се раздвижват върховете на тръстиките отляво и отдясно на бента.

Отначало помисли, че това са големи птици, които се крият сред тръстиките, но после започна да подозира, че са хора, които дебнат някого.

— Другари — каза той, като се обърна към спътниците си, които го следваха отблизо, — да пригответим оръжията.

— Да не си видял боксери, татко? — попита Енрико, като пълнеше карбината си.

— Досега нищо не съм видял. И все пак се боя от някаква изненада. Гледай, тръстиките още се движат.

— Да спрем и да почакаме неприятелят да се покаже — допълни един работник.

Господин Мускардо се готвеше да отговори, когато сред тръстиките се чу оглушителен вик, последван от няколко гърмежа.

Трима китайци от групата, поразени от куршумите, се строполиха на земята.

— Стойте! — извика старият стрелец, като видя, че другите, изплашени от този внезапен залп, се готвеха да се разбягат. — Който се отдалечи, ще бъде убит.

— Лягайте на земята!

Италианци и китайци се снишиха като един човек тъкмо в момента, когато дадоха втория залп.

— Разбойниците са ни чакали — каза господин Мускардо, като стискаше зъби. — Покажете се, за да ви дадем още един урок, подобър от предишния.

Оглушителните викове спряха веднага. Боксерите искаха да заблудят противниците си, като се престориха, че са се отдалечили след тези два залпа.

Господин Мускардо обаче не беше от тези, които биха се заблудили така лесно.

— Пълзете назад по бента — каза той на своите хора, — ще ги изненадаме в прикритията им.

Двама боксери, помислили, че групата се е разбягала, излязоха извън тръстиките, за да се доберат до бента.

Изведнъж изгърмяха четири пушки.

Двамата боксери, ударени от куршумите, паднаха във водата.

Див рев посрещна този залп и петнадесет или двадесет китайци изскочиха от тръстиките.

— Огън! — извика господин Мускардо, който бързо беше напълнил пушката си отново.

Силен залп дойде откъм малката колона, като повали немалко от неприятеля.

— Напред! Напред! — викаше стрелецът, като ускоряваше хода си. — Ариергардът: огън!

Боксерите се хвърлиха към бента, като не преставаха да гърмят.

Те бяха петдесетина души, почти всички въоръжени със стари пушки. Командваше ги водачът, който бе разрушил селото.

Като видяха, че колоната бяга, те започнаха да я преследват. Виеха и изпразваха пушките си.

Старият стрелец мина з ариергарда, заедно с работниците, Енрико и Сенг. Няколко китайци прикриваха мисионера. Пушечните гърмежи следваха почти непрекъснато от едната и от другата страна, но за сметка на боксерите, чиито куршуми не отиваха далече.

Малката колона се оттегляше в строен ред. Всеки десет-двадесет крачки стрелецът спираше ариергарда и заповядваше по един залп, като причиняваше по този начин на неприятеля нови загуби.

— Виждам къща! — извика изведнъж младият Енрико, който стреляше в близост до баща си.

— Добре — отговори господин Мускардо. — Ще ни послужи за убежище, докато си поминем малко. Китайците ще отидат да я заемат, докато ние задържим бандитите.

Боксерите, които също бяха забелязали колибата, изпратиха едно отделение в оризищата, за да попречи на бегълците да се укрепят в нея. Господин Мускардо, внимателен във всичко, отгатна намеренията им и с два залпа ги принуди бързо да се оттеглят, оставяйки след себе си немалко убити и ранени.

Мисионерът и китайците бяха вече стигнали до колибата, която бе със стени от изсъхнала кал и покрив от преплетени тръстики, само с

два прозореца, покрити с доста прозрачни раковини, изрязани и поставени в рамки.

Стар китаец с жълто, мрачно и сбръчкано лице, беше излязъл с лък и стрели в ръка.

Като видя мисионера, хвърли оръжието.

— От християните няма какво да се боя.

— Добри човече, молим ви за гостоприемство — поздрави отец Георги. — Преследват ни боксери.

— Влезте в скромната ми колиба — отговори старецът.

— Аз мразя боксерите, които направиха толкова злини на страната ни.

Вътрешността на къщичката му се състоеше от една-единствена стая, извънредно бедно наредена. Имаше само няколко бамбукови стола и малко иззидано легло, каквото обичат жителите на Северен Китай.

Старият китаец предложи всичките си храни, които имаше и с които борците, не яли от предната вечер, се подкрепиха.

Китайските селяни бяха бедни и пословично пестеливи. Обикновено се хранеха само с ориз и много рядко си позволяваха лукса да ядат един вид макарони, наречени „тотешки“.

Не всички китайци обаче бяха така пестеливи. Богатите поддържаха блестящи трапези с необикновени блюда, каквито никой европеец не бе помислял да вкуси.

Господин Мускардо, отец Георги и останалите си разделиха братски оскъдните храни, заливайки ги с няколко чашки чай, подсладен от щипка червена захар, както правеха китайците, после, като видяха, че боксерите още не се бяха решили да ги нападнат, подновиха пътя си заедно със стария селянин, когото кръвожадните бандити не биха пощадили, ако останеше в колибата си.

Стрелецът беше разделил колоната си на две групи: първата трябваше да потърси път и да го разчисти; втората, съставена от италианци и няколко китайци — да прикрие оттеглянето.

Боксерите обаче този път, изглежда, бяха решили да не се залавят за ново сражение. Следваха колоната отдалече, като стреляха от време на време, без да засягат никого.

По едно време се засилиха да стрелят по колибата, за да накажат стареца, задето беше приел християни.

Към осем сутринта колоната, все така следвана от бандитите, оставяше вече оризищата и стигаше до горичка от камфорови дървета.

Бегълците се спряха отново за известно време сред дърветата, чиито дънери бяха повече от достатъчни, за да ги защитят от куршумите на бандитите, докато някои от китайците отидоха още напред, за да изследват околностите и да потърсят реката.

След четвърт час китайците, които бяха изпратени на разузнаване, се върнаха и известиха, че реката се намира наблизо и че са намерили две лодки, които биха могли да ги поберат.

— Спасени сме — каза господин Мускардо. — Тази река е много дълбока и бърза. Боксерите няма да могат да я преминат така лесно.

Оттеглянето, все така в добър ред, започна. Към девет часа колоната стигна на брега на реката, без да загуби нито един човек.

VII. ПРЕДАТЕЛЯТ

Реката беше широка и много бърза, протичаше сред два отвесни бряга, които правеха слизането много трудно, особено под непрекъснатия огън на боксерите.

Край реката колоната намери две от онези широки, плоскодънни лодки, които китайците наричаха „менг“.

Господин Мускардо се беше спрял на брега, като гледаше ту реката, ту боксерите. Те като че ли бяха открили намеренията на бегълците и усилваха хода си, за да им попречат да се качат на лодките.

— Няма да успеем толкова лесно — каза той на отец Георги. — Тези разбойници няма да ни оставят да излезем на открито и ще продупчат лодките ни.

— Няма какво да се колебаем, брате — отговори мисионерът. — Да се качат по-напред китайците, а дотогава ще посрещаме неприятеля.

— Китайците напред! — извика бившият стрелец. — А ние да задържим неприятеля за няколко минути!

Докато италианците приклекваха на колене зад скалите, които укрепваха брега, китайците започнаха да слизат в безредие, изплашени от куршумите, които вече свистяха във въздуха.

— Полека! — викаше отец Георги. — Не бързайте! Моят брат е зад нас.

Думите му отидоха на вятъра. Монголците, които бяха дали досега несъмнени доказателства за храброст, като че бяха загубили спокойствието си.

Докато те се боричкаха и си оспорваха местата, бившият стрелец и неговите хора показваха истински чудеса от храброст, за да задържат бандитите.

Борбата, разбира се, беше много неравна — десет срещу тридесет. И макар че боксерите имаха лоши пушки, не един куршум достигна до реката.

— Смелост! — стрелецът продължаваше да стреля. — Още няколко минути и всички ще бъдем спасени!

Работниците започнаха да се колебаят. Двама от тях бяха убити, трети — ударен в крака — беше пренесен на борда на втората ладия от отец Георги.

Боксерите, окуражени от тези успехи, се хвърлиха върху групата храбреци от всички страни и виеха като демони. Залповете не ги задържаха вече.

— Татко — каза Енрико, — не можем да устояваме повече, а цевта на пушката ми изгаря пръстите.

— Още едно усилие! — викаше господин Мускардо, избягал досега от вражеските куршуми. — Още един хубав залп, там в средата! Братко, бързо скачай в шалупата! Свършиха ли китайците? Още един залп нататък!

Сега вече паниката беше обзела всички. Европейци и китайци се бяха хвърлили върху двете шалупи, като се мъчеха да се качат всичките изведнъж А в това време глутницата боксери стигна до брега.

— Напред! — извика бившият стрелец, като видя, че мисионерът и неговите другари се бяха наместили вече във втората ладия.

Тъй като тя беше по-леко натоварена, веднага бе спусната във водата. Другата обаче, която бе заета от китайците, бе останала на суша, въпреки отчаяните усилия на тези, които бяха в нея.

— Слезте във водата! — извика господин Дускардо. Гласът му се загуби сред бесните викове на боксерите.

Бандитите слизаха по брега и скачаха като тигри.

— Братко, да спасим китайците! — извика отец Георги, като грабна пушката.

Уви, беше много късно! Тези нещастници, обзети от неописуем страх, бяха напълно загубени.

Тогавя пред очите на европейците се разигра страшна сцена.

Въпреки усилената стрелба на италианците, бандитите се бяха хвърлили към първата лодка, която бе останала на суша.

Да скочат вътре и да избият китайците бе работа само за миг. Нещастниците, парализирани от ужаса, дори не опитаха да се съпротивляват срещу тази светкавична атака.

Мускардо, като обузда яростта си, заповяда да тръгнат.

Четирима души продължаваха да стрелят, за да държат на голямо разстояние бандитите, някои от които вече се бяха хвърлили във водата, за да опитат да изплуват до шалупата, преди тя да бе стигнала до отсрещния бряг.

— Убийте тези кучета! — викаше господин Мускардо, почервенял от гняв. — Да ги унищожим всички! До един!

В това време шалупата бързо се отдалечаваше, като избягваше куршумите на бандитите. Някои от тях се бяха опитали да я преследват, но течението беше толкова бързо, че скоро те се отказаха от това.

— Без късмет сте си! — извика бившият стрелец. — Ех! Ако ми беше подръка само половин рота от моя полк, всички щяха да си заминат от този свят!

— Бедните китайци! — въздъхна отец Георги. — Дори и последните оцелели от селото трябваше да паднат покосени от ръката на съотечествениците си.

— Те са варвари, братко.

— Но имат култура по-стара от нашата.

— Видяхме я! Никога не съм виждал подобни диваци.

— А къде ще отидем сега?

— Ще се опитаме да стигнем до джонката на онзи рибар — каза бившият стрелец.

— Дали ще ни оставят боксерите да плаваме спокойно?

— За това не съм сигурен, братко. Все пак още се надяваме, че можем да спасим кожата си.

— Ние сме само девет — каза Енрико — и единият е ранен.

— Девет мъже могат да извършат чудеса, сине мой. Освен това в джонката има няколко китайци.

— Видях колко струват тези монголци. С изключение на Сенг, който е истински храбрец, всички останали са неспособни за решителни действия.

— И все пак китайците презират смъртта и спокойно отиват срещу нея.

— Но това не им пречи да са лоши войници, татко.

— Което е истинско щастие за нас, защото иначе бандитите биха ни изклали като овце.

— Вярно ли е, татко, че европейските войници са слезли на суша?

— Да, Енрико — отговори господин Мускардо.

— И ще разгонят тези разбойници, боксерите?

— Полека, момчето ми. Боя се, че ще си имам много работа с тях.

— А ти ми каза, че и в Пекин са се разбунтували.

— Изглежда, китайското правителство чудесно се погажда с боксерите.

Докато бившият стрелец разговаряше със сина си, шалупата слизаше бързо по реката, носена от течението, което ставаше все по-силно.

Четиримата работници, които избегнаха смъртта, и Сенг, който се беше настанил на кормилото, правеха необикновени усилия, за да избягнат множеството островчета и пясъчни блокове по реката.

Бяха навлезли вече в сравнително по-населена и още ненападната от бунтовниците област.

По двата бряга се виждаха колиби, а по хълмовете — по някоя спретната виличка с двойни покриви, по чиито върхове се намираха големи дракони от позлатено желязо и прътове, на които се развяваха жълти знаменца.

Селяни и селянки работеха по памучните и индигови полета. И щом като видеха шалупата, се разбягваха, като мислеха може би, че е пълна с боксери или с европейски войници.

По пладне господин Мускардо, като видя, че бреговете са пусти, заповяда да се направи кратка почивка пред една колиба.

Всички бяха уморени и огладнели, тъй като не носеха никаква храна със себе си.

— Да потърсим нещо за ядене — каза бившият стрелец.

Тъкмо се готвеше да скочи на земята, когато иззад колибата се чува викове. Беше дрезгав рев, заплашителен и мъчителен, и изглеждаше, че няма нищо човешко в него.

— Да не би да колят някого? — господин Мускардо хвана пушката и погледна към брат си.

— Или се отнася до някой ранен? — каза отец Георги. — Братко, да отидем да видим и ако можем — да му помогнем.

— Не ми се вярва боксерите да са стигнали дотук — намеси се Сенг. — Иначе колибата нямаше да бъде на мястото си.

— Да идем да видим — заключи господин Мускардо. Виковете ставаха все по-остри и по-животински. Подбудени от живо любопитство, бившият стрелец, Енрико, отец Георги и Сенг скочиха на брега, докато четиримата работници и раненият им другар останаха на пазят лодката.

Като стигнаха до колибата, пред очите им се разкри страшна гледка.

Видяха затворен в здрава бамбукова клетка човек, страшно слаб и съвсем гол, с изскочили от орбитите очи, свити черти на лицето, който бясно си хапеше ръцете, като смучеше кръвта, която течеше от раните.

Като видя да се появяват господин Мускардо и неговите другари, той започна да разтърсва бясно бамбуковите тръстики, сякаш искаше да се нахвърли върху европейците.

— Кой е този нещастник? — попита господин Мускардо. — Кой може да го е затворил в тази клетка?

— Този човек е луд, господарю — каза Сенг.

— И са го затворили в тази клетка! — извика отец Георги с възмущение.

— Всички луди се затварят в клетка, отче — отговори китаецът.

— Този човек умира от глад, Сенг.

— Изглежда, че никой не минава оттук.

— Какво искаш да кажеш? — попита бившият стрелец.

— Че у нас лудите се оставят на милостта на проходящите. Дават им нещо да ядат, за да изкарат някой и друг месец. Ако ли не, то тогава умират от глад.

— Това е престъпление!

— Не казвам, че не е, господарю.

— А близките на този нещастник не се ли грижат за прехраната му?

— Сигурно са някъде далече оттук, за да не чуват виковете му. Ето защо тази колиба е пуста. Когато лудият умре, ще се върнат да приберат индигото и синапа, посети в това поле.

— Да дадем на този окаяник нещо за ядене — каза отец Георги, дълбоко развълнуван.

— И да го пуснем на свобода — добави Енрико.

— Да видим най-напред дали в колибата има храна — каза бившият стрелец.

Жилището изглеждаше напуснато отдавна, тъй като в един ъгъл се виждаха остатъци от храни, вече развалени и мухлясали. Неговите собственици бяха затворили лудия и си бяха отишли, без да се погрижат за него.

Китайците държаха реколтата си на открито.

Обиколиха около колибата и намериха малка стряха, под която, прикрити под купища листа, се валяха съдове, пълни с ориз, а окачени на греда, се сушеха кучешки бутчета.

— Ако това не става за нас, за лудия сигурно ще бъде превъзходно — каза бившият стрелец.

Взе две бутчета и отиде да ги хвърли на нещастника. Той се нахвърли върху тях като звяр, докопал плячката, и започна да издава неописуеми викове.

— Ще го вземем ли с нас, братко? — попита мисионерът.

— Невъзможно е, Георги — отговори бившият стрелец.

— Много труд ще ни създаде. Но можем да го пуснем на свобода.

Като каза това, той разби три тръстики с приклада на пушката си.

Лудият, като видя този процеп, се хвърли бързо навън, после хукна като подгонен през полетата и изчезна някъде сред индиговата плантация.

— Нещастнико! — извика отец Георги със свито сърце.

— Какво ще стане с теб?

— Сигурна жертва на боксерите, а те, изглежда, се приближават вече — каза Сенг, който се беше загледал назад.

— Откъде знаеш? — попита стрелецът.

— Виждам стълбове дим да се извиват над небосклона. Където е огънят, там са и боксерите.

— Дали са пак тези, които ни преследваха?

— Може би, господарю.

— Няма да ги чакаме — каза стрелецът. — Да качим на лодката този ориз и да идем другаде да го готвим. Въздухът тук не е за нас.

Взеха четирите кюпа, напълнени с ориз, слязоха бързо на брега и се качиха на лодката.

През целия ден шалупата продължаваше да слиза по реката, като минаваше сред памучни, индигови и черничеви плантации, и към вечерта стигна до едно място, където течението значително се стесняваше.

Двата бряга бяха променили вида си. Нямахме вече оризища, нито плантации. Отляво и отдясно се издигаха големи дървета, чиито клони се свеждаха над реката и образуваха зелен и необикновено красив свод.

Господин Мускардо, като не се решаваше да продължи пътуването през нощта по тази така бърза и изпълнена с острови и подводни камъни река, заповяда да спрат. Трябваше и да пригответ вечерята.

— Под онези ли дървета ще се настаним? — попита Енрико.

— Предпочитам да се държа далече от брега — отговори господин Мускардо. — Кой може да ме увери, че гората е пуста? Да не забравяме, че сме търсеният дивеч.

Сред реката се намираше островче, покрито с гъста растителност. Решиха да слязат на него и там да прекарат нощта.

Тъкмо щяха да се отправят нататък, когато видяха да се появява откъм храстите китаец, изтънял като пирон, с извънредно дълга опашка, чак до петите му, и много бедно облечен.

В ръката си държеше тривърхо копие, а на пояса му висеше нож.

— Хей, приятелю, какво правиш на това островче? — попита господин Мускардо, като вдигна пушката.

Китаецът го погледна подозрително и каза:

— Рибар съм.

— Тогава сигурно имаш риба за продаване. Ние сме огладнели.

— За чужденците нямам риба — отговори грубо китаецът.

— Ще имаш поне мрежи. Ние ще ти платим добре всичко, което ни дадеш.

— Ако имате злато, работата е друга.

— Тези монголци са до един продажни — промърмори господин Мускардо.

Той извади от джоба си сребърна монета и я хвърли на рибаря, който я хвана във въздуха.

— Вие сте богати — каза той. — Слезте и почакайте малко.

После изсвири пронизително и веднага сред тревата се показаха три гмурца, водни птички, които се срещат в изобилие в Китай и които приличат на нашите жерави, но са по-малки от тях.

— Ето истинските рибари — каза бившият стрелец, като се смееше. — Не са глупави китайците.

По едно второ изсвирване на господаря трите птици се бяха наредили край брега, като гледаха внимателно водата, която на това място беше много мътна.

Изведнъж, най-голямата се хвърли бързо в течението, потоци се известно време в него и после изплува, като носеше риба, тежка около четвърт килограм.

Китаецът бързо протегна копие и гмурецът скочи на него, остави се покорно да го отнесат пак на брега.

— Интересно! — каза Енрико, който никога не беше присъствувал на подобен род риболов.

— И е много остроумно — добави господин Мускардо.

— А не ядат ли рибата, която улавят?

— Не могат да я ядат, понеже на врата си имат тясна халка, която им пречи. — Не виждате ли, всички тези птици имат такива халки!

— Наистина — отговори Енрико, — не бях забелязал.

В това време рибарят беше прибрал плячката, подарявайки на умната птица топчица, замесена от малко риба и малко жълъдово брашно.

Другите две птици бяха последвали примера на първата, като носеха други риби, които господарят бързаше да прибере в кош от върбови пръчки.

Този риболов трая половин час, докато слънцето залезе. После европейците, водени от рибаря, се разположиха сред растенията, като се спряха пред бедна стрехица, която служеше за жилище на господаря на гмурците.

Веднага запалиха огън и малко след това мисионерът и другарите му насядаха около вкусното печено, макар и приготвено с остаряла мазнина. Рибарят, който сякаш беше променил настроението си, след като господин Мускардо му бе подарил един таел, им поднесе превъзходен чай, питие, което се намираще винаги и в най-бедните монголски къщи.

Едва бяха свършили вечерята, когато някъде далече се чуа няколко пушечни гърмежа.

Господин Мускардо се изправи.

— Пак ли тези бандити?

— Боксерите ли? — попита рибарят, който пушеше опиум с лула във формата на морска черупка.

— Да — отговори господин Мускардо.

— Не мислех, че тези хора са стигнали вече дотук. Това е един ураган, който Пекин не е очаквал. Ще станат интересни неща.

— И ти ли си боксер? — попита господин Мускардо с безпокойствие.

— А, не — отговори рибарят с усмивка. — Господа, време е да лягаме. Боксерите няма да ни безпокоят.

— Да, да лягаме — промърмори господин Мускардо. — Но аз няма да те изпусна от очи.

След няколко минути под стряхата спяха всички с изключение на стария стрелец, който хъркаше като заклан, но държеше очите си съвсем отворени.

VIII. ОГНЕНАТА РЕКА

По бреговете на реката бе спрял всякакъв шум.

Пушечните гърмежи, които се чуваха преди малко, не се повториха вече нито отдалече, нито отблизо. Въпреки това господин Мускардо никак не беше спокоен и не се решаваше да затвори очи.

Макар и от време на време да задрямваше, тъй като не беше спал от тридесет и шест часа, веднага ставаше да види дали рибарят е още на мястото си и дали реката е пуста.

Два часа вече се бореше със съня, когато, победен от необикновената умора, заспа.

Колко бе спал? Вероятно само няколко минути. Това беше достатъчно.

Отвори отново очи и погледна към мястото на рибаря: то беше празно!

— Сенг! Енрико! — извика той.

Двамата младежи, които спяха един до друг, скочиха на крака.

— Какво има, татко? — попита Енрико.

— Рибарят е избягал!

— Сигурно е отишъл да лови риба.

— Или е задигнал лодката ни — каза Сенг, като пребледня.

— Към брега! Към брега! — извика бившият стрелец със задавен глас.

Всички се хвърлиха към храсталаците. Бяха обзети от необикновено безпокойство, защото лодката за тях беше единственото спасение.

Двамата италианци и китаецът се устремиха към брега. Радостен вик оглуши нощната самота.

Шалупата все още се намираще там, където я бяха оставили.

— Излъгал съм се — каза бившият стрелец. — Сигурно е отишъл да търси нещо за закуска.

— Да обиколим островчето, господарю — каза Сенг. — То е толкова малко, ще ни струва най-много десет минути.

Бе съвсем безполезно разкарване. Китаецът бе изчезнал със своите птици.

— Дали не се е изплашил от боксерите? — попита Енрико.

— Аз пък мисля, че е отишъл при тях — отвърна господин Мускардо, който бе станал много неспокоен.

— За да ги предупреди, че тук има бели хора?

— Предполагам, Енрико.

— И аз споделям опасенията ви — каза Сенг. — Още от началото ми изглеждаше подозрителен.

— Но ние няма да ги чакаме, момчета — каза бившият стрелец. — Да идем да съобщим на другарите си и да потеглим веднага.

— Но как ще се справим в тази тъмнина? Реката е пълна с пясъчни блокове, татко.

— Ще се помъчим да ги избегнем.

Докато Сенг остана да пази шалупата, като се боеше, че рибарят се е скрил някъде, за да им отнеме това необходимо за бягството им средство, господин Мускардо и синът му се върнаха бързо при останалите.

Взеха малко чай, малко ориз, който им беше останал, и се отправиха към шалупата. Тъкмо щяха да се качат на нея, когато сред гъстата растителност на десния бряг се чу лай.

— Дали това е куче? А може би лисица? — попита Енрико, който вече бе ходил на лов за животни, наречени от китайците „хиангли“.

— Мисля, че не се отнася до животни — каза отец Георги. — Какво ще кажеш, Сенг?

— Имате добър слух, отче — отговори китаецът.

— Дали не е някакъв знак за боксерите, че тръгваме? — попита господин Мускардо.

— Възможно е, макар че тук тъмнината е толкова голяма, че няма да е лесно да ни забележат.

— Какво да правим? — питаше се господин Мускардо, който не се решаваше нито да тръгне, нито да остане. — Ти на какво мнение си, братко?

— Ако останем на островчето, биха могли да ни обградят и както нямаме достатъчно храна, ще бъдем принудени да се предадем.

— А това значи да ни убият.

— Да тръгнем, господин Мускардо — предложиха петимата работници.

— Тогава пригответе оръжията и внимавайте за пясъчните блокове и островчетата. Ако всичко върви добре, утре при зори ще можем да стигнем до Императорския канал и да се качим на джонката на Менли.

С два мощни удара на веслата шалупата бе тласната в реката и започна да слиза много бързо, като подскачаше на водовъртежите от силното течение.

Не бяха изминали още и пет минути, когато на разстояние около пет-шестстотин крачки видяха светла ивица. Извънредно бляскава синкава ракета, която се издигаше към облаците чудовищно бързо.

— Знак! — извика господин Мускардо, като сбърчи чело.

— Да, господарю, знак е — потвърди Сенг.

— Дали боксерите са открили заминаването ни?

— Чакайте — каза отец Георги, — ще видим дали ще им отговорят.

След миг от другия бряг изпратиха пламтящ куршум, който при избухването си разпръсна по цялата околност дъжд от златисти искри.

— Какво чакат, та не нападат — питаха се безпокойно господин Мускардо и синът му.

— Ако се забавят няколко часа, ще стигнем до Императорския канал — каза бившият стрелец след известно време. — Ето пред нас едно островче, което ми е познато. Още три-четири мили и ще сме на джонката.

— Дали бунтовниците са открили, че ни чакат някъде? — попита отец Георги.

— Съмнявам се, брате. Джонката не може да бъде открита, тъй като се намира сред едно блато, по което пешеходци не могат да минат.

Едва изговори тези думи, когато по двата бряга започнаха да блестят огнени точки.

— Какво става? — извика господин Мускардо, като се вдигна бързо. — Какво значи тази огнена лудория?

Всички бяха станали на крака, обзети от растящо безпокойство. Това съвсем необяснимо зрелище криеше нещо дяволско и можеше да разклати и най-здравите духове.

Изведнъж огнените точки се замениха от огнени езици, които се разпръсваха по всички посоки, като ту пълзяха по земята, ту се извиваха около дърветата.

Наоколо растенията прасяха, разцепваха се и се запалваха като огромни свещи. Бързината, с която се разпростираше пожарът, бе толкова голяма, че европейците бяха като заслепени от тази огнена светлина, неочаквано прогонила дълбоката тишина, която владееше под зеления свод.

С широката си шапка от гъсто изплетена слама Сенг загреба вода и обля с нея лодката и другарите си. В това време петимата работници гребяха отчаяно с веслата, за да избягат от адската горещина, която ги обливаше в пот.

Сред пламтящите дървета се чуваха пушечни гърмежи и високи, заплашителни викове. Оттатък огнените прегради, сред димните вихрушки, господин Мускардо и другарите му виждаха да изскачат като демони групи въоръжени хора. Бяха боксерите, сега много повече и все така настървени да убиват.

От време на време сред виковете могъщ глас прокънтЯваше:

— Умрете, кучета!

Бегълците го познаха — беше гласът на мандарина Пинг Чао.

— По-добре да го бяхме обесили — мърмореше господин Мускардо. — Бях сигурен, че няма да ни остави на мира.

В това време шалупата се носеше като стрела под огнения свод, който непрекъснато хвърляше върху бегълците облаци от искри. Сенг не преставаше да ръси с вода другите, макар че собствените му дрехи бяха вече полуобгорени.

Започнаха да се чувствуват вече съвсем изтощени, когато Сенг извика:

— Гората свършва!

При този вик господин Мускардо скочи на крака. Трябваше да се изминат още около двеста метра през този огън. Отвъд този пламтящ свод беше пак тъмнина.

— Смелост, другари! — извика той. — Още няколко минути и сме спасени!

— А боксерите? — попита мисионерът. — Нямали да ни чакат зад това огнено море?

— Ще прелетим край тях — отговори бившият стрелец. — Пригответе оръжията и не жалете куршумите.

— Реката се разширява — каза Сенг.

— Това показва, че блатото е близко — отвърна господин Мускардо. — Хайде, едно последно усилие и приберете веслата!

Най-после бяха преминали и последните дървета. Полъх от животворен въздух върна бодростта на гребците.

— Спасени сме! — извика господин Мускардо. — Блатото е пред нас!

В този миг откъм левия бряг се чуха няколко пушечни гърмежа и над главите на бегълците засвистяха куршуми.

— Никой да не отговаря! — заповяда стрелецът. — Тъмнината ни закрива.

Шалупата плаваше сред две редици от малки гористи островчета, които хвърляха върху реката толкова гъста сянка, че я правеха напълно невидима откъм брега.

Боксерите бяха побеснели и продължаваха да стрелят. От другия бряг се чуваха също чести пушечни гърмежи. И въпреки всичко този кръстосан огън не беше ефикасен.

Куршумите идваха на посоки, губеха се извън целта и кършеха клоните на дърветата.

Течението се забавяше вече, а бреговете се отдалечаваха. Реката беше свършила своя път и сега се изливаше в едно обширно блато, което сигурно се свързваше с Императорския канал.

Бандитите се бяха спрели, безсилни да продължат преследването, поради липса на лодки. Чуваха се дивите им резове и от време на време по някой гърмеж.

— Вижда ли се джонката? — попита господин Мускардо.

— Тъмнината е много гъста и нищо не може да се различи — отвърна някой.

— Знае ли се къде е закотвена?

— Сред два гористи острова.

— Ще я потърсим в зори.

— Бих предпочел да се качим още тази нощ на нея, за да влезем в Императорския канал, без да ни видят боксерите.

— Да дадем някакъв знак, господарю — каза Сенг.

— Как?

— С изстрели.

— Да опитаме, Сенг. Може би старецът ще разбере, че сме ние.

Той вдигна пушката и гръмна два пъти. Гърмежите прокънтяха надлъж и се загубиха в далечината. Всички гледаха напрегнато в тъмнината.

— Виждам светлина! — извика Енрико.

— Да, някаква червена точка — потвърди Сенг.

— Дали е запалена в някоя колиба, или е фенерът на джонката?

— попита мисионерът.

— Тук никога не съм виждал колиби — каза господин Мускардо.

— Тогава е фенерът на джонката — отвърна Сенг.

— Високо е — намеси се отец Георги. — Трябва да е закачен на главната мачта.

— Другари! — извика бившият стрелец. — Там е спасението!
Още едно усилие и ще почиваме до утре.

Всички грабнаха веслата и шалупата тръгна отново, като се насочи към светлата точка, която ясно изпъкваше сред тъмнината.

На значителна височина от водната повърхност светеше фар.

— Джонката е — каза господин Мускардо, застанал на носа на лодката.

Сложи ръка на устата и извика:

— Менли!

Силен глас отговори веднага:

— Кой е там?

— Отец Георги и Мускардо.

— Приближете се. Няма никаква опасност.

След няколко мига бегълците стигнаха здрави и читави до джонката на стария рибар.

IX. ПО ИМПЕРАТОРСКИЯ КАНАЛ

Корабът, който ги очакваше, не беше от ония големи джонки, които плаваха по Жълтото море и се наричаха „тсао“. Беше просто рибарски кораб с една мачта, с мост и много висок нос. Собственикът му беше стар познат на мисионера и на господин Мускардо — здраво и пъргаво старче, въпреки шестдесетте години, които тежаха на гърба му. Опашката на косата му беше дълга и още съвсем черна и той се гордееше с нея.

Като всички хора на тази възраст носеше очила — атрибут, необходим като ветрилото на всички китайци.

Този рибар беше един от първите, които прегърнаха християнската религия. И тъй като хранеше истинска любов към господин Мускардо и мисионера, от които беше получил не едно благоволение при първите новини за страшното нахлуване на боксерите, великодушно постави на тяхно разположение своята джонка и екипажа си.

— Капнали сме за сън и не сме яли — каза господин Мускардо.

— Мога да ви предложа чудесен чай на прах „самшиу“ и някои храни. Моряците ми тъкмо ви приготвиха вечеря.

— Благодаря, Менли — каза отец Георги.

— Идваха ли дотук боксерите? — попита Мускардо.

— Не съм виждал никакъв подозрителен кораб да плаза по това бласто — отговори рибарят.

— Вярно ли е, че се отправят към Пекин?

— Трябва да са започнали вече да обсаждат столицата.

— А войниците?

— Присъединиха се към тях.

— Тогавя всички европейци, които се намират в Пекин, се излагат на опасността да бъдат убити — каза отец Георги.

— Всички чужди легации са вече блокирани.

— И италианската? — попита господин Мускардо, като побледня.

— Сигурно — отговори рибарят.

— Ех! Ако имах сега един полк стрелци, щях да превърна тези разбойници на пух и прах.

— А международните войски? — попита отец Георги. — Казаха ми, че са слезли при Таку.

— Да, след като са превзели укрепленията. Разправят, че вървели към Тиеншйн, където се бият срещу укрилите се в този град европейци.

Докато те споделяха впечатленията и страховете си, моряците от екипажа на джонката приготвиха рибена супа, към която прибавиха чудесни подсолени маслини, водни кестени и растителни корени, наречени „пун хоа“.

Европейците много харесаха вечерята, тъй като четиридесет и осем часа не бяха яли почти нищо. Испитаха затруднение само поради пръчиците от слонова кост, които у китайците заместват лъжиците и вилиците. Даже когато ядяха ориз — главната храна на бедната класа, — те умело се справяха, без да изпуснат да падне нито едно зърно.

— Докато си починете, аз ще напусна блатото и ще се помъча да стигна незабелязано до Императорския канал — каза рибарят на господин Мускардо.

— И къде ще ни отведеш? — попита бившият стрелец.

— Вероятно в Тиеншин, където ще намерим международните войски.

— Ще ни оставят ли боксерите?

— В това не съм сигурен — отговори рибарят. — Бих искал да ви посъветвам нещо.

— Какво?

— Да се преоблечете с китайски дрехи.

— Но кожата ни не е жълта.

— Нали знаете, че в Манджурия има хора, чиято кожа е почти бяла.

— Наистина, Менли.

— Значи ще минете за манджурци.

Господин Мускардо и неговите другари, с изключение на Сенг, който не чувстваше нужда да спи, се оттеглиха в долната част на кораба, където моряците бяха приготвили легла със завеси от корабно платно и рогозки от гъсто преплетени тръстики.

Вятърът беше слаб, но все пак достатъчен и дори благоприятен, тъй като духаше откъм реката.

Джонката тихо напусна канала и навлезе в обширното блато. Напредваше бавно.

Пълна тишина владееше над блатото.

Дори откъм реката не се чуваше нищо.

Старият рибар като добър моряк се настани на кормилото и заповяда да загасят големия фенер, който светеше на края на мачтата. Искеше да стигне до канала, без да го усетят.

Едва призори джонката навлезе в Императорския канал.

Там, където завиваше брегът, за да слезе на запад, просветляваше. В този миг господин Мускардо се появи на кувертата.

— Върви ли, приятелю? — попита той рибаря, който наблюдаваше внимателно бреговете на канала.

— Изглежда, боксерите са още далече — отговори рибарят. — Но никак не трябва да се осланяме на това. Познавам мандарина Пинг Чао и знам колко е отмъстителен. Бях вече предупреден от мой роднина от Пекин, че ви е нападнал, но не можах да стигна навреме, за да ви предпазя. Има и един китаец, Сум, който го настройва против вас.

— Слушал съм да се говори за този китаец. Кой е той?

— Офицер от Императорската гвардия. Той се е заклел във вечна омраза към европейците. Изглежда, някой руснак или англичанин е убил негов брат и той се е зарекъл да отмъсти на всички бели хора.

— Ти знаеш ли къде се намира синът на мандарина?

— Казват, че бил избягал в Манджурия, за да се укрие от бащиния си гняв.

— Дано този нещастен Уанг никога не срещне баща си, защото той може да го убие.

— При нас, господине, бащите имат правото на живот и смърт над синовете си и могат да ги убиват, без да бъдат наказани от закона.

Докато си разговаряха така, джонката бавно напредваше нагоре по канала.

Бреговете бяха почти пусти. Виждаха се само тук-там разпръснати колиби. Срещаха се чаени плантации. На тях китайците посвещаваха необикновени грижи. И е имало защо, тъй като те съставляваха най-голямото богатство на империята.

Освен чаените плантации се ширеха и полета, засети с индиго и черничеви дървета. Поддържани млади, те бяха източник на известната китайска коприна, произвеждана от лъскавите и здрави нишки на бубите.

По пладне джонката, която поради слабия вятър плаваше все така бавно, срещна военен кораб, закотвен сред реката. Китайското правителство беше изпратило старите си военни кораби по реките и това много обезпокои стария рибар и господин Мускардо.

— Не е ли изпратен тук, за да попречи на чужденците да избягат? — запита се китаецът. — Сега вече всички знаят, че императрицата се е присъединила към боксерите, за да се разправи с християните...

— Дали ще ни спре?

— Дори може да изпрати хора да прегледат джонката — отговори китаецът.

— Какво мислиш да правим?

— Вие ще се преоблечете веднага. След половин час ще стигнем до този кораб.

— Готови сме да ти се подчиним — каза господин Мускардо. — Ще се престорим, че сме китайци от северните провинции и отиваме да се запишем в Пекин, за да участваме във войната срещу чужденците.

Бегълците започнаха веднага работа по преобразяването си в китайци. За да измамят по-добре моряците от джонката, те се измиха с шафранов разтвор и станаха по-жълти и от китайците: обуха плъстени обувки с широки върхове и много високи подметки, облякоха широки ризи от разноцветен нанкин със засмени лунички, закопчани от една страна и димното широки ръкави, които образуваха над корема двойна гънка.

За да прикрият очите си, си поставиха тъмни очила и покриха главите си с големи сламени шапки във формата на гъби. Липсваха опашките, но бившият стрелец, който беше много изобретателен, направи набързо няколко такива, като оплете колкото се може по-добре стари катранени въжета, които можеха от известно разстояние да минат за коси.

Така преправени, те се простряха в склада на кораба, като избраха най-тъмния ъгъл и скриха оръжията си под плъстените

завивки, които им служеха за легла.

— Престорете се, че хъркате, и не се бойте — каза старият рибар. — Ако моряците от джонката дойдат да ви събудят, вдигайте голям шум и започнете да ги заплашвате.

— Ще счупя носа на някого — каза господин Мускардо, като грабна една глинена ваза. — Дори ще ги заплаша, че ще се обадя на мандарина Пинг Чао.

Когато старият рибар се изкачи на кувертата, военната джонка беше оставила голяма част от котвената верига да се влачи, за да попречи на малкия кораб да мине.

— Е-хей! Направете ни място! — извика рибарят, като видя, че му се пресичаше пътят.

На носа и на задната част на кораба се появиха множество войници, въоръжени с пушки и саби.

— Тук не се минава! — извика един глас.

— Да не би да е спряно плаването по Императорския канал? — попита рибарят.

— Засега — да.

— По чия заповед?

— По заповед на мандарина Пинг Чао.

— Аз съм негов подчинен — каза смело рибарят. — Дори му карам новобранци.

— Познаваш ли мандарина? — попита един офицер, облечен в синкава коприна, като се изкачи на носа.

— Той е мой покровител.

— Тогава кажи ни къде се намира.

— Гони една банда проклети християни из тези околности.

— Виждам, че си добре осведомен — каза офицерът. — Кой си ти?

— Служител на Сум.

— Хванаха ли християните?

— Мисля, че са се изпекли на чудесен огън.

— А мисионерът?

— Този, дето подмами сина му ли?

— Щом като знаеш тези работи, наистина си подчинен на Сум или на мандарина.

— Тогава пуснете ме да мина.

— Къде отиваш?

— В Пекин.

— Колко новобранци караш?

— Осмина, които не се боят от европейците.

— Доведи ги на моста.

— Спят в склада — каза рибарят. — Искате ли да дойдете да ги видите?

— Карай, пътят е свободен — отговори офицерът. — Вярвам на думите ти.

Военната джонка се оттегли, като прибра веригата. Малкият кораб на рибаря веднага се възползва от това и продължи пътя си на запад.

— Добре се отървахме — промърмори рибарят. — Сега трябва да бягаме с всички сили и да спечелим колкото се може повече път.

— Ако Пинг Чао забележи измамата, ще прати подир нас онзи кораб и ще ни потопят като книжна лодчица.

Господин Мускардо и неговите другари, преоблечени като монголци, бяха обзети от безпокойство.

— Засега сме спасени — каза Менли, като махна успокоително с ръка. И им разказа всичко.

— Смело си се държал — каза отец Георги. — Но опасността още не е минала.

— Така е — каза господин Мускардо. — Ако мандаринът отиде на борда на военния кораб, ще открие измамата и ще заповяда да ни преследват.

— Не можех да постъпя другояче — отговори рибарят. — Само миг колебание и щяхме да бъдем загубени.

— Какво ще правим сега? — попита господин Мускардо.

— Съветвам ви да останете с мен, докато дойдат боксерите. Щом се покажат, ще ви сваля на някое пусто място и ще се помъчите да стигнете до Тиеншин. Навярно там ще намерите европейските войски.

— А ти?

— Ако опасността се усили, ще оставя джонката и ще дойда с вас. Тя е толкова остаряла, че вече не струва пет пари.

— Ще ти заплатим загубите, благородни човече — каза господин Мускардо. — Имам малко скътани пари в пояса си.

— Тихо, господин Мускардо.

— Какво има?

— Чух гърмежи по посока на онази джонка. Слушайте!

— Дали мандаринът е дошъл, или екипажът се е досетил за нашата хитрост?

Старият рибар не отговори. Той беше блед и неспокоен.

— Боксерите, нали? — попита господин Мускардо.

— Няма кой друг да е — отговори рибарят и лицето му потъмня.

— Какво да правим сега?

— Остава ни само едно — да оставим джонката или да я потопим, за да загубят следите ни, и да се хвърлим сред блатата, вдясно от нас.

— Познаваш ли тези блатата добре?

— Няколко пъти тук търсих риба, но не намерих — отговори старецът.

— Ще можем ли да стигнем до някое прикритие?

— Да, един изоставен храм, много по-голям от Киангхи.

— Да вървим, Менли — каза бившият стрелец.

— Един момент само — отвърна старецът. — През това време вие вземете оръжията си и храна.

Той насочи джонката си към десния, нисък и разчленен от голям брой канали бряг. Навред се изтичаше огромно блато, простряно далече на север, докъдето ти стигнеше окоето.

Господин Мускардо, мисионерът, другарите им и петимата моряци от джонката се спуснаха в шалупата, като взеха със себе си оръжията, мунициите и малко сухи храни.

Миг подир това старецът ги настигна.

— Свърши се! Пробих стените на кораба и водата се лее като от порой. Бедният кораб! Привърши земното си съществуване. Дано да не бъде на лошо.

— Да вървим — каза господин Мускардо.

В този миг на моста на малкия кораб се чу зловец лай.

— Оставих кучето си — обясни рибарят.

— Би могло да ни издаде със своя лай — отбеляза господин Мускардо.

Шалупата навлезе в блатото под силните тласъци на осемте си весла, докато джонката потъваше бавно, като скърцаше и се въртеше около себе си.

Х. ЛАГУНАТА НА СМЪРТТА

Блатото, което бегълците сеготвеха да преминат, за да се избавят още веднъж от настървеното преследване на страшния мандарин, беше едно от най-мрачните, които бяха виждали.

Облак отровни изпарения се носеше над тръстиките, които се подаваха на големи купища от тинестото, издигащо се и снишаващо се внезапно дъно.

Никаква птица не се мяркаше наоколо. Всички бягаха от този мрачен басейн — „водните роби“, сивите рибари и мандаринските патици, с които бяха пълни северните китайски провинции.

— Какво грозно място — каза Енрико. — Би казал човек, че е царството на смъртта.

— Казват, че на дъното на това езеро се намират мини с приказни богатства — сподели Сенг.

— Но защо не го пресушат и разработят?

— Защото нашето правителство забранява на поданиците си да се докосват до мините.

— Китайците казват, че истинското богатство е в обработката на земята, а не в търсенето на метали. И наистина, виждаш, че този народ е майстор в земеделието.

— Дано джонката да е потънала, за да не видят следите ни и убежището ни.

Докато лодката продължаваше да напредва по лагуната, слънцето беше потъмняло. Черни, натезали от вода облаци се издигаха на север и приближаваха насам, като закриваха бързо небето.

Шалупата стигна на края на лагуната, когато всичко наоколо изведнъж притъмня.

Храмът се издигаше на няколко крачки от брега. Беше голяма постройка с огромен купол и две полуразрушени кули. Стените бяха покрити със синкави порцеланови плочки.

На края на стълбата, която водеше към храма, се виждаше божество с чудновати форми, представящо „Машиу“, богинята на

китайските моряци. Тази статуя също беше почти разрушена, с разядена от времето позлата.

Старият рибар, като видя няколко смолисти дървета, отиде да накърши малко клони, за да направи от тях факли. Той ги запали и раздели с другарите си.

Изкачиха се по стълбата и влязоха в храма, който представляваше обширна квадратна зала с множество позлатени колони и със стени, надписани с мисли на Конфуций, бога на китайските книжници.

В средата се издигаше олтар, изработен от голям камък, върху който някога се бяха извършвали жертвоприношенията в чест на Тиен (Небето).

Преминаха през храма и навлязоха в ниска галерия, разделена на две от паравани и стени, покрити с цветна книга, вече повредена от времето и влагата.

— Тук ще бъдем по-добре — каза рибарят, като събори с ритник няколко паравана, за да направи от тях легла.

Навън започваше да бушува ураган. Дъждът плющеше силно по порцелановите покриви на купола, а вятърът свистеше около кулите.

Но въпреки тези трясъци, които все повече и повече се засилваха, петимата работници, Енрико и рибарите спяха като заклани. Само Менли, бившият стрелец и отец Георги не можаха да затворят очи. Бяха обзети от голямо безпокойство и често по някой от тях ставаше, за да отиде до изхода на галерията и да погледне към вътрешността на обширната зала, която светкавиците осветяваха често.

Не мина много време и рибарят, който се беше отправил към храма, се върна бежешком към двамата братя, които тихо разговаряха.

— Чу ли някакъв подозрителен шум?

— Да — лая на кучето ми.

— На кучето ти! — възкликна господин Мускардо, като побледня. — Може би така ти се е сторило.

— Познавам много добре гласа на това животно — отвърна китаецът.

— Дали бандитите не са направили от него свой водач?

— попита отец Георги.

— Може би, отче.

— Да излезем навън — каза развълнуван бившият стрелец.

Преминаха храма и стигнаха до стълбата.

Ураганът свирепееше с нечувана сила. Дъждът се лееше като из ведро. Гръмотевиците преминаваха в глухи тътнежи, а вятърът издуваше големия купол и поклащаше кулите.

Сред трясъка на гръмотевиците те чува далечния вой на кучето, който им се стори, че приближава.

— Бреговете са покрити с тръстика и гора и нищо не се вижда — каза отец Георги.

— Не мога да разбера как това куче може да открие нашето прибежище, когато ние преминахме лагуната с шалупа — се попита господин Мускардо.

— А какво да правим сега?

— Да се укрепим и да чакаме зората — посъветва отец Георги.
— Още не знаем със сигурност дали кучето е придружено от бандити и може би напразно се безпокоим.

— Да побързаме да се укрепим. Вратата на храма ми се струва достатъчно здрава.

— И стените са също много дебели — каза старият рибар.

Затвориха вратата, като я залостиха здраво, и се върнаха в галерията. А лаят на кучето все повече приближаваше.

XI. КУЧЕТО НА РИБАРЯ

Мандаринът Пинг Чао, щом като се видя свободен, вместо да бъде признателен на европейците, които му подариха живота, помисли най-напред да потърси разпръснатите бандити, за да може да си отмъсти за това великодушие. Когато събра отново бандата си, разбойникът си не се беше отказал от отмъщението си. За да попречи на европейците и на мисионера да избягат откъм Императорския канал, той беше изпратил Сум да предупреди командите на плаващите по това течение джонки, че трябва да спрат всяко движение. След това поднови преследването.

— Некадърници! — извика на бандитите. — Хвалите се, че превземате градове, а се разбягахте като плашливи сърни. И то пред шепа хора.

— Още не са ни избягали — отговори водачът на бандитите. — Ще ги пипнем, преди да са стигнали до Тиеншин или до брега.

— И все пак ни избягаха...

— Вече се сещам какво ще правят.

— Какво?

— Те ще се помъчат да стигнат Императорския канал, като минат сред оризищата по течението на Тонг. Ще им приготвим засада.

— Къде?

— Сред оризищата, през които трябва да минат.

— Ако твоят план успее, ще удвоя сумата, която ти обещах.

Бандитът, който познаваше страната на пръсти, раздели бандата си на две отделения, за да бъде по-сигурен в успеха.

Първото, което бе въоръжено с пушки, изпрати към бента, като заповяда да се скрие сред тръстиките. Беше сигурен, че бегълците ще минат оттам. Другото насочи към реката.

През това време бегълците продължаваха своя път, въпреки предателството на рибаря и пожарите по бреговете на реката.

— Да се качим всички в джонката и да тръгнем нагоре по канала — каза Пинг Чао. — Те не могат да избягат, тъй като Сум пази другото

течение. А Сум няма да ги пусне да минат.

Бандитите се качиха на джонката, настанявайки се кой както може, и тя скоро потегли нагоре по канала.

Пинг Чао, все по-разярен, се разхождаше с големи крачки по кувертата, като ту заплашваше мисионера и другарите му, ту рибарите, които го бяха подпомогнали. Ако в това време му попаднеха подръка, не би пожалил нито един от тях.

Цели седем часа тежкият военен кораб, тласкан от слабия северен ветреца, се изкачваше по канала, без да успее да открие следи. Към вечерта, тъкмо когато слънцето се готвеше да се скрие сред черните, известяващи близък ураган облаци, екипажът откри някакъв тъмен куп, който стърчеше над водата в съседство с блато. Като забелязаха и мачта, веднага отгатнаха какво се бе случило.

— Това е потопена джонка, заседнала на пясъчен блок — казаха те.

Щом като Пинг Чао научи за находката, заповяда да се приближат към нея.

— Дали не е техният кораб? — попита се той. — Ако са потънали, ще намерим труповете им. А бих предпочел да ги имам живи в ръцете си.

Докато се приближаваха, чува плачевен лай на куче.

Мандаринът се обърна към коменданта, който, леко облегнат на задната част на кораба, мислеше за заканите на императорския съветник.

— Видя ли куче на джонката? — попита Пинг Чао, като се навъси.

— Да, мандарине — отговори комендантът.

— Ще го познаеш ли, ако го видиш?

— То беше манджурско куче с черна козина.

— Ето най-последно ценно съобщение, заради което може да ти се прости глупостта.

Наистина, това беше корабчето на стария рибар. То не можа да потъне напълно, защото заседна на пясъчен блок.

Голямо, едро куче от манджурска раса с черна козина тичаше нагоре-надолу с жално квичене.

— Да потърсим улики — каза водачът на бандитите. Тъй като водата в склада не беше повече от метър, моряците се хвърлиха в него

и започнаха претърсване. Не минаха и пет минути, когато се върнаха, носейки панталони, палта и шапки, които не принадлежаха на китайци. Бяха европейски дрехи.

— Лицата, които преследваме, са били на този кораб — каза победоносно водачът на бандитите.

— Ах, подлеците! Пак са ни изиграли! — изрева мандаринът. — Къде да ги търсим сега?

— Има един, който ще се нагърби да ни отведе в тяхното скривалище.

— Кой?

— Кучето. То вие, защото не вижда господаря си и би искало да го настигне.

— Хитър си! — Мандаринът се успокои. — Нищо не може да ти убегне.

— Старая се да ви бъда полезен.

— И аз ще ти се отплатя както трябва — каза мандаринът.

— Да побързаме да ги пипнем, преди още да са се усетили, господине. Кучето не иска друго, освен да ни отведе при господаря си.

Тъй като водата в блатото не беше достатъчна за джонката, спуснаха две други лодки, с вместимост за четиридесет души и потеглиха, като взеха със себе си и кучето, на което се разчиташе да намери следите на бегълците.

Това беше тъкмо в момента, когато ураганът бушуваше с най-голяма сила и изливаше в блатата потоци мътна вода.

При светлината на мълниите водачът на бандитите бе забелязал храма в края на блатото и веднага се досети, че европейците са потърсили убежище в него.

Впрочем кучето потвърждаваше тези предположения, като лаеше непрекъснато, с глава, обърната към края на лагуната. Това интелигентно животно усещаше още отдалече своя господар.

— Влизал ли си някога в храма?

— Познавам го отлично. Едно време ми служеше за скривалище, в което няколко месеца се спасявах от императорската полиция.

Към полунощ двете шалупи, вече почти напълнени с вода, стигнаха до ивица земя, покрита с тръстики и храсти, които водеха към стария храм.

— Сега вече знаем къде са — каза бандитът.

— Там са — прибави мандаринът.

— И тъй като този приятел може да ни предаде с лая си, ще го премахна.

Като каза това, бандитът извади от пояса си нож и с бърз замах търколи главата на нещастното животно на земята.

После раздели групата на две, даде някои разпоредби и докато едната, по-малобройната, се отправяше към стълбата, другата вървеше покрай кулите.

— Докато те нападат през вратата — каза бандитът, като посочи първата група, — ние ще се помъчим да влезем през тайния проход.

Първата група стигна до стълбата и като намериха вратата залостена, започнаха да удрят с прикладите, като се мъчеха да я пробият и викаха с всички сили, за да помислят тези отвътре, че са много.

Втората се беше спряла пред една от кулите.

— Ето проходът — каза мандаринът, като посочи тясна цепнатина, през която едва можеше да мине човек.

— Да запалим ли факел? — попита Пинг Чао.

— Безполезно е: познавам пътя. Следвайте ме и ще ги уловим всичките!

XII. ПОБЕДАТА НА БАНДИТИТЕ

Докато бандитите се мъчеха да попречат на бягството на европейците и китайците от джонката, укрити в храма, господин Мускардо, старият рибар и отец Георги се приготвиха за една здрава защита.

Вратата, удряна силно от тежките приклади на старите пушки, се събори със страшен трясък и бандитите нахлуха в храма.

Като не видяха пред себе си никакви защитници, се спряха.

— Дали вече не са избягали — попита се водачът на групата. — Тук няма никой.

— Трябва да са се скрили някъде — забеляза един бандит.

— Дали не са ни приготвили някоя изненада?

— Да вървим внимателно — посъветва друг. — Чужденците имат пушки, които изстрелват тридесет куршума в минута.

Наредиха се в две редици и тръгнаха напред, мълчаливи и наведени.

Като стигнаха до края на храма, без да срещнат някого, спряха пред галерията.

— Не са ли се скрили тук, вътре? — попитаха се те. Тъмнината в галерията беше толкова голяма, че нищо не можеше да се различи. Като не чува никакъв шум, започнаха да се безпокоят.

— Ако запалим факел?

— Да запалим — каза водачът на групата.

— Да запалим факел — решиха всички.

Тъй като бяха взели няколко със себе си, запалиха един и навлязоха смело в галерията.

Първото нещо, което видяха, бе куп паравани, които образуваха преграда.

Този, който държеше факела, се опита да побутне един от тях. Едва го беше докоснал, когато се чу глас: Огън!

Силен залп прокънтя по галерията, като събори на земята факлоносеца и още трима-четирима.

Бандитите, изплашени от този груб прием, се върнаха стремително назад и спряха при входа на коридора. Легнаха на земята и започнаха да стрелят.

Докато престрелката продължаваше с еднаква ожесточеност от двете страни, водачът на бандитите и мандаринът, начело на двадесет души, се бяха вмъкнали в подземния проход, за да ударят защитниците в гръб. На около петнадесет крачки в прохода чуха гърмежи, които отекваха под земята.

— Започнали са — каза бандитът. — Чужденците ще съсипят хората ми.

— Ако се забавим, няма да намерим никого. Тези чужденци, изглежда, са добре въоръжени, а и смелост не им липсва.

— Ще ги изненадаме в гръб!

— Да, защото мисля, че са се оттеглили в галерията на храма.

— Дали не са забелязали съществуването на този проход?

— Затворен е с камък.

— Ние ще го отместим. Чува се стрелбата им. Бандитът хвана една халка и дръпна силно. Плочата се отмести. Облак дим за миг ги покри и им попречи да видят какво става в галерията.

Когато се разпръсна, видяха на няколко крачки европейците и китайците, разположени зад параваните, да стрелят по посока на храма.

Господин Мускардо и Сенг се оказаха близо до плочата и веднага се обърнаха, за да забележат с ужас факела на бандитите.

— Нападнати сме в гръб! Бягайте! — извикаха те, като изпразниха пушките си.

Застанали посред параваните Мускардо, Сенг, Енрико и отец Георги бяха изложени на смъртна опасност. Щом ги забелязаха, бандитите спряха да стрелят.

— Трябва да се предадем, татко — каза тихо Енрико, като забеляза, че бандитите се стичат от всички страни.

— Да, но след като убия мандарина! — викна господин Мускардо. Съзря Пинг Чао, който бе застанал пред бандитите, и като сграбчи цевта на пушката си, се хвърли безумно върху него.

— На! — извика той, като му нанесе удар с приклада по лицето.

Мандаринът падна на земята с разбит нос.

Господин Мускардо се готвеше да му разбие черепа, но го уловиха десетина души и спряха съпротивата му.

— Убийте ме, кучета! — каза той.

— Не! — каза мандаринът, като се надигна с окървавено лице. — Искам да ми платиш за този приклад.

— Нещастнико! — извика старият стрелец.

Огледа се наоколо и тръпки полазиха по тялото му. Отец Георги, Енрико и Сенг, здраво завързани, бяха изведени навън.

От носа на мандарина течеше обилно кръв. Водачът на бандитите бе до него.

— Къде ще отидем сега?

— Къде е станът на боксерите?

— В Паликао.

— Ще отидем в Паликао и ще се повеселим малко, приятелю. Надявам се, там няма да липсват уреди за измъчване.

— Тогава да вървим.

ХІІІ. СТАНЪТ НА ПАЛИКАО

Два часа по-късно бандитите напуснаха храма и потеглиха на север по посока към лагера на боксерите, който се намираше на запад от Пекин, до Паликао.

В три тесни клетки, присвити, се намираха отец Георги, Енрико и Сенг. Те не можеха да направят и най-малкото движение, дори и да се отбраняват от мухите и комарите, които ги измъчваха.

Зад трите клетки, пазен от четирима бандити, вървеше господин Мускардо.

Мандаринът, ожесточен от удара на стария стрелец, бе заповядал да го измъчват с „кангуа“.

Този уред за измъчване бе употребяван често в Китай. Представляваше тежка двадесет, тридесет и дори четиридесет килограма дъска с два отвора отстрани и един по-голям по средата.

Измъчваният трябваше изправен да държи врата и ръцете си неподвижни, като поддържа дъската на раменете си. Но най-страшен беше гладът. Измъчваният не можеше да се храни самичък. И много често затворниците умираха от глад, тъй като никой не им даваше храна.

Господин Мускардо не се даде лесно на бандитите. Той разби главата на не един от тях. Но въпреки това кангуата затвори врата и китките му.

Бандата вървеше по пътя доста бързо, гонена от нетърпението да стигне в Паликао и да се порадва на мъченията на чужденците.

— Какво ще правиш с тези европейци, Пинг Чао? — запита Сум, който се беше присъединил към бандата.

— И още питаш!

— Ще ги убиеш?

— По-напред ще ги помъча.

— Мисля, че няма да ги убиеш — намеси се Мускардо, който бе чул този разговор.

Пинг Чао се обърна и победоносно погледна към бившия стрелец.

— Ти ли ще ми попречиш да ви избия? — попита той насмешливо.

— Да, драги ми мандарино — отговори господин Мускардо и в ума му блесна чудесна мисъл.

— И по какъв начин?

— Не знаеш къде се намира синът ти.

— Е, да.

— А ние знаем.

— Каж ми веднага!

— Полека, драги мандарино.

— Каж или ще заповядам да ти стегнат кангуата, докато те задуши.

— Тогава не бих могъл да говоря. Впрочем няма нужда да ме заплашваш, защото нищо не можеш да ми направиш. Освен това пак ще трябва да говоря.

— Освободи ме от тези безпокойства, които разкъсват сърцето ми!

— А! — възкликна стрелецът. — Безпокойства! Пък аз мислех, че сърцето на славния мандарин и съветник на империята е спокойно въпреки многото подлости, които е извършил досега. Сигурно жертвите от Минг правят съня ти неспокоен?

— Мълчи! — изрева мандаринът. — Остави на мира християните от Минг! По-добре говори за сина ми Уанг. Къде е сега?

— Казах ти, че се оказахме по-предвидливи от тебе засега стига толкова. Когато потрябва, ще ти обясня по-добре.

— Искам още сега! — изрева мандаринът.

— Нищо повече няма да ти кажа — отговори старият стрелец с решителен глас.

— Ще накарам да ти изтръгнат езика!

— Тогава не бих могъл да говоря.

— Ще ти счупя челюстта с „тейу“.

— О! Кой знае!

— И после ще заповядам да те нарежат на парчета!

— А ония ще убият сина ти.

— Какво! — извика мандаринът със задавен глас.

— Няма да говоря повече.

— Да, ще го убият, за да забъркат с кръвта му свещения ви хляб! Казаха ми, че на християните им трябвала човешка кръв. Всички знаят това.

— Пинг Чао, грешиш много, като вярваш на такива измислици. Тези, които твърдят това, са най-безсрамни лъжци.

Господин Мускардо ускори стъпките си и приближи до последната клетка, в която беше отец Георги.

— Братко — каза той на италиански, за да не го разберат, — започвам да се надявам.

— Видях Пинг Чао, като те заплашваше.

— Той трепери от страх. Нито дума за Уанг! Остави всичко на мене и ще видиш, че ще постигнем нещо.

Силен тласък, от който кангуата се разклати, му попречи да продължи.

— Тихо! — извика един от пазачите, като го заплаши с приклада на пушката си.

Когато колоната стигна на няколко мили от Паликао, от към запад се появи огромен облак дим на чудовищна височина. Сум и Пинг Чао се спряха да го гледат.

— Столицата гори! — извика мандаринът, като потръпна леко.

— Да, Пекин е в пламъци — отвърна Сум.

— Дали бунтовниците вече са влезли?

— Нападнали са европейските посолства. Те се заклеха да ги разрушат.

— А императрицата не им ли пречи?

— Предполагам, че по това време тя е свършила своето управление и че и младият император също не е вече между живите.

— Тогава Пекин се залива от кръв.

— Трябваше да се убият всички привърженици на императора.

— Така бе казал върховният вожд на боксерите.

— А ние? — попита мандаринът, като побледня.

— Ние по-късно ще си поделим властта — отговори Сум. — Водачът ни обеща длъжности и почести.

В това време колоната навлизаше в Паликао.

При вестта, че колоната води християни, огромна тълпа се хвърли срещу клетките. Тя беше толкова настървена, че пречеше на

пленниците да напредват. Пинг Чао, Сум и водачът на бандитите обградиха клетките и заповядаха на своите хора да стрелят при всеки опит да им се отнемат.

Бандитите, като продължаваха да нанасят безмилостни удари, успяха да пробият път и потеглиха бързо напред все така следвани от тази полудяла тълпа, която крещеше въоръжена наоколо.

След пет минути навлязоха в едно място, заобиколено от здрава ограда и пазено от множество боксерски отделения, снабдени с пушки и стари топове.

Около оградата се издигаха множество колибки със стени от изсъхнала кал и сламени покриви, в средата с обширна стряха, под която седяха десетина парцаливи истински нехранимайковци, които имаха претенцията да се наричат съдии. Двама-трима от тях дращеха нещо на някаква хартия, като си служеха с големи, натопени в туш четки, които им служеха за писалки. Те бяха секретарите в това кръвожадно съдилище.

Заграденото място представляваше жестока гледка, защото бе времето за изпълнение на смъртните наказания. Дълги редици пленници, в по-голямата си част китайци, обвинени, че са приели християнството, изчакваха съдбата си.

Около стряхата група новопроизведени палачи изпълняваше решенията на съда сред дивите резове и жалби на обвинените.

На някои бяха обхванати краката в дървени стегалки, които палачите навиваха, докато им сплескат глезените. На други причиняваха резки по тялото, като отделяха кожата на лентички.

Мнозина обаче биваха обезглавявани. Това наказание плашеше много китайците, защото се смяташе за позорно и прилагано обикновено към най-големите престъпници.

Господин Мускардо, отвратен от това варварство, бе затворил очи. Енрико и отец Георги бяха закрили лицата си с ръце. Само Сенг, навикнал на жестоките зрелища, гледаше спокойно, без да прояви някакво вълнение.

Колоната премина през този кървав лагер и се спря пред колиба, близо до която, затворени в една тясна клетка, дванадесет китайци с нечовешки викове оплакваха съдбата си. Те бяха християни, осъдени на бавна гладна смърт.

— Зверове! — извика господин Мускардо, като пламтеше от негодувание. — Дайте на тези нещастници да ядат!

А като видя Пинг Чао и Сум, извика към тях:

— Това е позор пред европейската култура! Те повдигнаха рамене.

Но водачът го тласна грубо към колибата, като заповяда да поставят до него и трите клетки, в които се намираха другарите му.

Водачът бе вече излязъл и затворил вратата.

XIV. НАКАЗАНИЕ С ГРЕБЕНИ

Колибата, която служеше за затвор на четиримата нещастници, които очакваха всеки момент да бъдат подложени на смъртни наказания, беше толкова малка, че клетките едва се побираха вътре, и толкова ниска, че господин Мускардо беше принуден да приклепне.

Само един процеп, толкова тесен, че не би пропуснал и котка от покрива, осветяваше вътрешността.

Нямаше никакви мебели — само една ваза, пълна с воняща вода, можеше да се види в един от ъглите на колибата.

— Бедни ми братко! Сине мой! — извика господин Мускардо, когато вратата се затвори.

— Да се примирим вече — каза отец Георги, като хвърли отчаян поглед към Енрико.

— Да се примирим? О, не! — извика старият стрелец. — Още се надявам.

— На какво? Отвсякъде ни заобикалят хора, които няма да ни пощадят, братко.

— Пинг Чао очаква нещо от нас и ако иска да узнае къде се намира неговият син, ще трябва да ни пусне на свобода.

— А мислиш ли, че ще ни пусне, след като го узнае?

— Сигурно няма да бъде толкова глупав да му го кажа веднага.

— Какво смяташ да правиш, братко? — попита отец Георги със слаба надежда в погледа.

— Искам да го заблудя, за да спечеля време.

— По какъв начин?

— От известно време в главата ми се е загнездил план. Ако успея да го осъществя, Пинг Чао ще ни пази да не умрем.

— Разчиташ на Уанг?

— Ти знаеш по-добре от мен, че този честен младеж, който по нищо не наподобява баща си, е скрит в един манджурски град.

— Може да се е върнал в Пекин, като е чул за кланетата от боксерите.

— О, чудесният ми план! — възкликна господин Мускардо. — Само да успея да накарам Пинг Чао да ни отведе в Пекин! Ще го накарам да се надява, че синът му е скрит там.

— А когато забележи, че сме го лъгали?

— Дотогава ще спечелим време. Кой знае какво може да стане след десет-петнадесет дни? Чух от бандитите, които ни придружаваха, че европейските войски се движели към Пекин, за да се опитат да спасят посолствата.

В това време вратата се отвори и влезе млада жена с почти бяла кожа, миловидни черти на лицето и гъста коса.

Като всички китайки от средно и по-високо положение, тя имаше съвсем малки крака, прибрани в не по-големи от една длан пантофи и носеше тежки сребърни обици и гривни на ръцете.

Обичаят да се обезформяват краката, за да им се попречи да пораснат, бе разпространен в Китай, макар че в крайморските градове, посещавани често от европейците, той бе позабравен.

Жените, още от млада възраст, пристягаха здрави бинтове, като спираха по този начин развитието на ходилата за сметка на глезените, които доста се обезформяваха.

Това пристягане им пречеше на движението и те често се клатушкаха като пияни.

Девојката, която влезе в колибата, носеше съдина, пълна с ориз, и тиква с няколко глътки оризова ракия.

— Коя сте вие? — попита господин Мускардо.

— Тъмничарка — отговори девојката.

— Не знаех, че жени могат да работят този занаят.

— Приех го, за да спася живота си.

— Беше християнка? — попита мисионерът.

— Да.

— А сега?

— Пак съм си такава — каза девојката съвсем тихо, като се огледа наоколо с безпокойство.

— И прие да станеш тъмничарка?

— Да, защото така пак мога да бъда полезна на едностранците си.

— По какъв начин? — попита господин Мускардо малко насмешливо.

— Като им преча да умрат от глад и ...

— Продължавай — каза отец Георги, като видя, че тя се колебае.
— Всички ние сме християни, а аз съм свещенослужител.

— ...И като им помагам да избягат, когато това е възможно.

— Ето едно достойно за възхищение момиче — каза господин Мускардо. — Ако можеше да направиш нещо и за нас!

— Да, мисля вече за вас — отвърна китайката.

— Да ни помогнеш да избягаме! — възкликнаха Енрико и баща му.

— Тихо! Тук и стените имат уши. Засега не можем да направим нищо за вас, защото ви охраняват строго. Не се отчайвайте и чакайте моите известия. Аз ще говоря още днес с водача на „Кръстът на Пейхо“.

— Той тук ли е?

— Да, той е един от палачите.

— И за да спаси християните, ги убива — каза бившият стрелец.

— Лъжете се, господине — отвърна девойката. — Когато може да им помогне да избягат, без да го заподозрат, не се колебае. А когато е принуден да ги измъчва, се стареа да им облекчи страданията.

— Има ли някаква надежда да ни помогнеш да избягаме? — попита господин Мускардо.

— Да, ще направя възможното, за да успеем.

— Или вашият водач ... по-скоро да ни помъчат — каза бившият стрелец с мрачен глас.

Девойката не отговори и излезе с бавни стъпки, без да обърне глава назад.

Вече бяха изгубили надежда, че пак ще я видят, когато тя се появи отново привечер, носейки съдина с ориз, подправен с рибен сос, и друга тиква, напълнена със „сам шиу“.

— Най-последно! — извика господин Мускардо, като се хвърли към нея.

— Тихо — каза тя, — следят ме.

— Кой?

— Засега само мандаринът, който ви доведе.

— Този ли окаяник? Само да ми падне! — извика бившият стрелец развълнуван. — Как ми се иска да го удуша!

— Бъди благоразумен, братко — каза отец Георги. — Да не провалим нашето спасение.

— Не се надявам вече на нищо! Остави ме да го убия!

— А синът ти?

Тези думи успокоиха веднага гнева, кипнал в гърдите на стария стрелец.

— Ако не беше Енрико, това куче не би излязло оттук! — извика той, като стисна юмруци и разтърси бясно кангуата.

— Ето го — каза девойката. — Бъдете спокойни и се пазете да не го разярите. Може би спасението ви няма да се забави.

Тъкмо тя излезе и влязоха мандаринът и Сум, придружени от двама бандити с извадени саби.

Господин Мускардо направи отчаяно усилие да не се нахвърли върху тях.

Мандаринът погледна мрачно към бившия стрелец и като кръстоса ръце на гърдите си, каза:

— Скоро ще узная къде се намира, ще го изтръгна от твоите приятели.

Господин Мускардо побледня и за миг се уплаши, че целият му план е рухнал като пясъчен замък, с който са си играли деца. В ума му мина подозрението, че мандаринът най-после е узнал къде се намира синът му. „Ако го е намерил, не ни остава нищо друго, освен да умрем“ — помисли си той. Същата мисъл смути и мисионера. Но стрелецът се съвзе.

— А! — възкликна той. — Ти знаеш къде е? Сигурен ли си? Съмнявам се.

— Още не зная — каза мандаринът. — След малко ще ми кажете.

— Всичко е наред — промърмори господин Мускардо, като се поуспокои и погледна към брат си.

Мандаринът обърна гръб на бившия стрелец и се спря пред клетката на отец Георги.

— Ти си избран да ми кажеш къде се намира синът ми. Той направи знак на бандитите, които го придружаваха, и те повдигнаха клетката.

Болезнен вик се изтръгна от гърдите на Енрико, бившия стрелец и Сенг.

— Къде ще го водиш? — извика бившият стрелец, като се приближи заплашително към мандарина.

— Където го очакват — отвърна Пинг Чао с ироничен тон.

Господин Мускардо, побеснял от яд, се хвърли срещу мандарина с наведена глава като бик, който се готви да смаже противника. Кангуата му служеше за нападателно оръжие.

Мандаринът с изумителна бързина избегна удара, като излезе извън колибата, а след него Сум затвори вратата.

Господин Мускардо, изтощен от вълнение, бе паднал на земята и ревеше глухо. Енрико викаше с отчаян глас:

— Върнете чичо ми! Убийци!

Клетката на мисионера бе заобиколена от десетина бандити с пушки.

Изпълненията на смъртните присъди бяха прекъснати, защото никакви стонове не се чуваха вече. Само дванадесетте нещастници, обречени на гладна смърт, продължаваха да стенат.

Тъй като бе вече нощ, под стряхата, която служеше за съдилище, бяха запалили няколко големи фенера с маслени книги, а на два високи кола горяха купища дърва.

Като влезе мисионерът, тримата представители на справедливостта станаха, за да го разгледат по-добре.

— Този ли е християнинът? — попита председателят, който за отличие на високата си длъжност си беше сложил очила без стъкла и шапка, украсена с копчето на мандарин от трета класа.

— Да — каза Пинг Чао.

— Ти, мандарине, ми беше казал, че християните са четири души.

— Останалите ще ги пазим за друг път.

— Нищо не може да се откаже на един съветник на империята, който е станал наш съюзник — отвърна председателят.

— И особено когато плаща добре — добави Сум с дяволита усмивка.

— Какво искаш да узнаеш от християнина? — попита председателят, като се престори, че не чу присмехулните думи на манджуреца.

— Къде се намира моят син.

— Уанг! Да, Сум ми говори за това. Ще ни каже ли този християнин?

— Съмнявам се.

— Ще му развържем езика. Даваш ли ми пълна свобода?

— Мразя до смърт този християнин.

— Тогава ще се позабавляваме, преди да го изпратим в рая.

Четирима палачи с широки саби и с пояси, натъпкани с разни ножове, застанаха зад отец Георги, готови да го сграбчат и отведат на мъчение.

— Християнин ли си? — попита председателят, като се обърна към мисионера.

— Да — отговори той самоуверено.

— Знаеш ли, че за всички християни е издадена смъртна присъда?

— От кого? — попита отец Георги.

— От нас.

— А кои сте вие?

— Представители на народа.

— Не ви признавам това право.

— Това не ни интересува.

— За мен е много важно, тъй като не съм китайски поданик, а италиански.

— Толкова по-лесно ще те осъдим. Издадохме смъртна присъда срещу всички чужденци, намиращи се на наша земя, и следователно би трябвало да умреш два пъти вместо веднъж.

— Тогава ме убийте, за да се свърши. А европейските народи след това ще помислят как да отмъстят за синовете си.

— Европа е толкова далече от Китай! — зловещо се изкиска председателят. — Пък и преди чуждите войски да стигнат до Пекин, по нашите провинции няма да остане нито един жив християнин и нито един европеец.

Пинг Чао се обърна към двамата съветници, които седяха до него, и размени тихо с тях няколко думи. После стана и каза:

— Съдът на боксерите те осъди като християнин и чужденец. Пригответи се да умреш.

Мисионерът отговори с презрителна усмивка. Четиримата палачи го хванаха и съблякоха до пояса. Началникът им — с внушителен ръст и необикновена сила — нанесе внезапен удар върху мисионера:

— Сега вече принадлежиш на мен, а не на съда.

— Изпълни дълга си — каза отец Георги. — Аз вече ти простих.

Палачът го замъкна до един от стълбовете, намиращи се до горящия куп дърва, и докато другарите му сваляха едно въже с макара, завърза ръцете му отзад с връв. В този момент допря устни до ухото на пленника и бързо му каза:

— Аз съм водачът на „Кръстът на Пей-хо“. Отец Георги подскочи, но бързо се овладя.

Въжето, окачено за двата стълба, бе завързано под мишниците му. Помощниците на палача започнаха да го издигат нагоре.

Когато стигна на седем-осем метра височина, нещастният мисионер разбра на какво страшно мъчение го е осъдил бунтовническият съд. Това бе наказанието с гребени, едно кърваво изобретение на жестоката китайска инквизиция. То се извършваше чрез два стълба, на разстояние петнадесет метра един от друг, и греди, снабдени с остри и леко закривени зъбци.

С помощта на въже, завързано за горните краища на стълбовете, с лек тласък осъденият увисваше за кратко време и мъчението му продължаваше дълго за наслада на палачите. При последното спускане се забиваше в един от гребените, а след това го оставяха на гарваните.

Като видя гребените да блестят под него, отец Георги потръпна. Пинг Чао бе застанал пред него, близо до двата стълба. Той вдигна глава и погледна право към мисионера, побледнял от ужас:

— А сега ще говориш ли?

— Не знам какво искаш да ти говоря — отговори отецът. — Ако искаш да измолиш прошката ми, то аз ти я давам.

— Не знам какво да правя с нея — мандаринът вдигна рамене. — Искам да знам къде се намира синът ми.

— При християните.

— Това не е достатъчно.

— Искаш да убиеш и него?

— Това си е моя работа.

— Той е плът от твоята плът.

— Няма нужда да ми го казваш. Къде е синът ми?

— Не зная. Но и да бях ти казал, ти пак би ме убил, защото много ме мразиш. Едно само мога да ти кажа: когато Уанг узнае за моята смърт, няма да ти прости!

— Той ли ти каза това? — попита мандаринът смутен. Настъпи кратко мълчание. Изглеждаше, че Пинг Чао бе загубил всичкото си

спокойствие.

— Синът ми никога няма да узнае за това — каза той след малко.

— Мамиш се, Пинг Чао. Един човек, който се намира сред боксерите, ще отиде да му каже.

— Искаш да ме заблудиш?

— Християните никога не лъжат.

— Ще накарам да нарежат този човек на парчета.

— Никой освен мен не знае кой е той.

— Ти ще ми кажеш.

— Не, Пинг Чао.

— Смъртта те чака.

— И аз я чакам.

— Проклети християнино — изрева мандаринът, избухнал в страшен гняв.

— Палачо, изпълни дълга си — каза спокойно отец Георги.

— Чакайте! — викна Пинг Чао, като видя, че помощниците уловиха въжетото, за да нанесат първия удар на осъдения.

— Какво още искаш от мен? — попита мисионерът. — Да продължиш агонията ми?

— Искам да зная къде се намира моят син! — изрева отново мандаринът.

— Никога няма да узнаеш. Това ще бъде наказанието ти.

— А ако обещава да ти запазя живота?

— Не бих повярвал на думите ти. Освен това не зависи от мен дали да ти го кажа.

— А от кого?

— От брат ми.

Още не беше изрекъл тези думи и мандаринът вече тичаше към колибата. Влезе устремено и приближи до господин Мускардо, който лежеше срещу стената.

— Следвай ме веднага, ако искаш да спасиш брат си.

— Още ли не си го убил, разбойнико! — викна бившият стрелец със задавен глас.

— Ще го убия, ако не говориш! Тръгвай или ще бъде късно!

Господин Мускардо бе станал изведнъж, а Енрико и Сенг викаха:

— Татко!

— Господарю!

— Не бойте се — каза бившият стрелец на италиански, за да не го разбере мандаринът.

— Животът на брат ти е в ръцете ми — каза Пинг Чао.

— Каж ми къде е моят син!

— Синът ти е в Пекин.

Див вик на радост се изтръгна от гърдите на мандарина.

— В Пекин?

— Да — каза бившият стрелец. — В една къща, която само ние знаем и се пази от доверени хора.

— Пленник?

— Да, пленник.

— Върнете сина ми и аз ще ви освободя.

— Отведи ни в Пекин и ще ти го доведем.

— Внимавай! — каза мандаринът заплашително. — Не се надявай на никакво покровителство от твоя посланик! Ако те заподозра в най-малкото намерение да ме измамиш, не можеш да си представиш на какви мъки ще бъдеш подложен:

По знак на мандарина отец Георги бе спуснат на земята и освободен от въжетата, които притискаха китките и краката му.

— Братко! — извика господин Мускардо на италиански.

— За да те спася, погубих всички.

Началникът на палачите доближи до господин Мускардо и извика на останалите:

— Оставете го на мен!

Хвана пленника през кръста и го повлече със себе си, като му говореше на ухото:

— Не се противи: имам да ти говоря! Аз съм един от водачите на „Жълтият кръст“.

XV. БЯГСТВОТО

При тези думи господин Мускардо, който беше разтърсил глава от болка и гняв, спря всяка съпротива.

— Водач на „Жълтият кръст“ — възкликна той. — Човекът, за когото ми бе говорила младата китайка!

Палачът го влачеше грубо, като мислеше, че могат да го следят. Заплашваше го с юмруци и го обсипваше с обиди. Но щом стигнаха колибата, далеч от погледите на помощниците, стражите и Пинг Чао, водачът на „Кръстът на Пей-хо“ му каза с благ глас:

— Извинете ме за грубото отнасяне. Всичко е готово за бягството ви.

— Не ме ли мамиш?! — извика господин Мускардо, който не можеше да повярва на това щастие.

— Казах ви, че съм водач на „Жълтият кръст“. Вече спасих мисионера, защото без мен тялото му щеше да бъде разкъсано. Към полунощ ще бъда тук и ще ви дам последни нареждания. Бъдете благоразумни и чакайте!

Енрико и Сенг извикаха:

— А отец Георги? Жив ли е още?

— Тихо момчета — отговори господин Мускардо. — Жив е и засега не го заплашва нищо.

— А ти, татко?...

— Никой не ме докосна. Дори се връщам с кама, с която ще разрежем тръстиките на вашите клетки.

— Кой ти я даде?

— Водачът на палачите.

— И как така? — попита Енрико.

— Той е водачът на „Кръстът на Пей-хо“.

— Отец Георги ще отиде в Пекин! — извика Енрико с безпокойство. — Той е загубен.

— И ние ще отидем там и ще опитаме да го спасим. Наведе се и като изви кангуата, претърколи в клетката на Енрико ножа, който му бе

дал водачът на „Кръстът на Пей-хо“. Оръжието беше превъзходно, кама с леко извито острие.

— Разрежи твоите тръстики — каза той. — После ще освободиш и Сенг.

— А ако влезе някой пазач?

— Ще пропълзите в клетките си.

— А как ще се освободиш от кангуата?

— Ще намерим начин да я отворим — каза Сенг.

— Много е голяма, за да не забележат, ако я махна — отбеляза господин Мускардо.

Енрико грабна ножа и макар че клетката беше толкова тясна, че почти не му позволяваше да се движи, се залови упорито на работа. Бамбуковите нишки бяха много жилави, но ножът ги режеше като бръснач.

Енрико се измъкна и се опита да се изправи.

Пред колибата пазеха двама бандити с малки черупчести лули, с извънредно дълги тръбици. По миризмата на дима господин Мускардо разбра, че вдишват опиум.

„Дали е удържал думата си представителят на «Жълтият кръст» — попита се той. — Струва ми се, че тези двамата не се владеят вече и започват да заспиват.“

В същото време се появи човешка сянка, която пристъпваше бавно и с голяма предпазливост. Бе изскочила иззад куп дървета, близо до двамата пазачи.

Господин Мускардо я позна веднага.

— Водачът на „Кръстът на Пей-хо“ — каза той с развълнуван глас. — Енрико, Сенг, часът на освобождението скоро ще удари.

Старият китаец се приближи до двамата пазачи и ги побутна с крак, за да се увери, че спят. Те не помръднаха.

— Ето ме! Удържах обещанието си!

— Благодаря — отговори господин Мускардо. — Не се съмнявах в тебе. А брат ми, мисионерът?

— Преди два часа тръгна за Пекин заедно с Пинг Чао и Сум. Охраната е добра.

— Тихо, да помислим сега за нас. Няма време за губене. На твоите заповеди сме.

— Всички в лагера спят. Знаете ли къде е мостът на Пали као?

— Аз знам — отговори Сенг.

— Под моста ви чакат някои привърженици на „Жълтият кръст“. Ще намерите три коня и всичко необходимо, за да се преоблечете като монголци. Трябва само да отговорите на условната дума.

— Паролата?

— „Христос и «Жълтият кръст»“. После ще следвате „Пей-хо“, който засега се пази от няколко бунтовнически орди, и ще се помъчите да стигнете Тиеншин. Там ще намерите европейските войски. Казаха ми, че вашите имат успех в битката там.

— Ние предпочитаме да отидем към Пекин вместо към Тиеншин — каза господин Мускардо. — Трябва да спасим мисионера.

— На ваше място никой не би отказал да избяга към брега — удиви се водачът на „Жълтият кръст“.

— Не мога да изоставя брат си в ръцете на мандарина.

— Отивате право срещу смъртта и не знам дали ще се намери пак някой от „Жълтият кръст“, за да ви спаси.

— Решени сме на всички опасности, само и само да го спасим. Твоето име?

— Хан, водачът на „Кръстът на Пей-хо“.

— Какво мога да направя за теб? Имам много злато в пояса. Вземи си колкото искаш.

— Златото може да бъде по-полезно на вас, а не на мен — каза старият китаец с усмивка. — Стига ми, че съм извършил едно добро дело и че съм спасил трима християни от сигурна смърт.

— Ако останеш тук, не е ли опасно?

— Не, засега не ме подозират.

Извади от пояса си малък ключ и отвори кангуата, която тежеше на врата на бившия стрелец.

— Вървете! Свободни сте!

Хвърлиха се към отворената врата. Стражите спяха дълбоко, лагерът беше тъмен и пуст.

Дори и Хай, водачът на „Кръстът на Пей-хо“, не се виждаше никъде.

— Да обезоръжим тези тук — каза бившият стрелец, като посочи пазачите. — Ще можем да се защитаваме, ако открият бягството ни.

Бегълците взеха от тях две пушки и две остри саби и се отправиха към оградата. Тъкмо щяха да я прехвърлят, когато чуха

плачевни стонове:

— Хляб! Хляб! Умирам!

Беше един от дванадесетте нещастници, осъдени на гладна смърт.

— Хайде, излезте и вие — каза господин Мускардо. — И вие сте християни като нас.

Вдигна сабята и с няколко удара разряза тръстиките.

— Господине — каза един от затворените, — вие бягате?

— Да, и ви съветвам и вие да направите същото.

— Позволете да ви следваме.

— Елате, щом искате.

— Благодаря, господине. Нашият живот ви принадлежи. Пълзейки, китайците преминаха поляната, която се разстилаше зад оградата, и стигнаха до старо укрепление, порутено от френската артилерия по време на прочутата експедиция от 1860 година. Спуснаха се в рова, който водеше към Пей-хо.

— Къде ни водите? — попита господин Мускардо един от тях.

— Ще ви изведем извън селото. Като се движим по укреплението, сигурно няма да срещнем никого.

— Трябва да отида при моста на Паликао, където ме чакат.

Вървете с нас.

— Стойте! — каза в този миг водачът на редицата, навлязъл вече в рова.

Петнадесетте бегълци се заковаха и мигом се скриха сред гъстата трева, която растеше по наклона.

Бившият стрелец напълни пушката в очакване. Човешка сянка се движеше към тях с пушка и копие.

— Този човек би ни изпратил на другия свят — промърмори господин Мускардо.

— Ще ида да го убия — каза решително китаецът. — Ако не сполуча, бягайте веднага към реката и се скрийте на борда на някоя джонки. Сега има много такива там.

— Искаш ли сабята ми? — великодушно предложи господин Мускардо.

— Предпочитам ножа, който ми дадохте.

— Върви и действуй бързо! Преди изгрев слънце трябва да бъдем по пътя към Пекин.

Китаецът се промъкна тихо и започна да се катери с пъргавината на маймуна. След малко го видяха да се изкачва по края на укреплението. Пазачът бе обърнал гръб.

Бърз като стрела, китаецът се хвърли върху него. Чу се глух стон и пазачът се строполи. Взеха му копието.

— Готово! — каза водачът на редицата. — Пътят е свободен.

Групата започна отново да пълзи, като следваше все така по рова, който извиваше зад последните къщи на селото.

— Къде е мостът? — запита господин Мускардо водача.

— На двадесет минути път оттук — отговори китаецът.

— Да вървим веднага. След два часа ще се зазори.

— Къде искате да стигнете?

— В Пекин.

Китаецът го погледна учудено.

— Не знаете ли, че боксерите опустошават столицата?

— Зная, че там владее безредие и че стават ужасни кланета.

— И вместо да бягате към Тиеншин, отивате натам.

— Трябва да спася брат си, който е мисионер в Минг.

— Ето и мостът: тихо и напред!

Бяха стигнали близо до реката Пей-хо.

— Къде ви чакат? — попита монголецът.

— Под моста.

Току-що приближиха и един глас извика:

— Кой е там? Отговорете или стрелям!

— „Христос и «Жълтият кръст» — отговори господин Мускардо.

— Вас чакаме. Хан спомена за трима души, а вие сте много повече.

— Преди да избягаме, освободихме тези китайци, осъдени на смърт. Имаш ли храна? Те умират от глад.

— Ще им се даде да ядат.

Той подсвирна леко. Веднага изскочиха двама китайци, скрити зад куп камъни, въоръжени като другаря си и също така носещи малки фенери.

Водачът им се разпореди да дадат храна на бегълците.

— Елате — каза после той на господин Мускардо и на Енрико.
— Трябва да побързаме.

Докато другарите му раздаваха храна на китайците, той отведе двамата италианци към последния стълб на моста, където бе скривалището им.

Отмести Плочата и ги поведе в тунел, издълбан в скалата и осветен от фенер.

Монголецът откачи от стената синя копринена дреха с избродиран дракон и плъстена шапка със скъпоценно копче и златни игли — отличие за военните мандарини, четвърта класа. Поднесе ги на господин Мускардо:

— Това облекло ще внася респект у боксерите, тъй като сега част от войските се борят за тяхната победа.

На Енрико даде костюм на манджурски войник, изтъкан от син плат на оранжеви райета, с много широки ръкави.

— Сложете засега това — каза той. — После ще допълним преобразяването ви.

Китаецът донесе леген, пълен с жълтеникава течност, с която изми ръцете и лицата им, и като им сложи опашки, всичко беше готово.

— Никой няма да каже, че са чужденци — рече монголецът, доволен от работата си. — Изберете си оръжие — прибави той.

Господин Мускардо си втикна в пояса една от ония саби с широко и право острие, които наричаха «катани», и револвер, докато Енрико взе автоматична пушка.

— А сега тръгвайте — каза монголецът. — Скоро ще съмне.

Навън го чакаха три малки манджурски коня, добри и здрави животни.

— Благодаря за подкрепата ви — каза господин Мускардо — като се настаняваше на седлото.

— Господ да ви пази — отговори монголецът. Двата италианци и Сенг се изкачиха по брега и стигнаха моста. Там ги чакаха останалите китайци.

Шестима се бяха въоръжили със стари пушки и саби, взети от другарите на монголеца. Останалите стояха със завързани на гърба ръце, един след друг, теглени от дълго въже.

— Те са наши пленници — каза човекът, който бе убил стражата.

— Напред към Пекин! — възкликна господин Мускардо. — Бързам да стигна там!

Малката колона напредваше задъхана, напускайки землището на Паликао, чиито къщи оставаха далеч на юг.

Малко преди разсъмване, групата стигна малка височина.

— Столицата гори! — простена водачът.

— Да — потвърди господин Мускардо, твърде обезпокоен. — Огромен пожар обгръща Пекин.

После се обърна към водача:

— През коя врата ще минем? .

— Кварталите, които горят, са разположени до вратата Теоанмен: значи трябва да търсим друга. Източната ми се струва неопожарена.

— Чакат ме при Юнгти.

— Оръдията не се чуват откъм, тази част.

— Можеш ли да ме водиш?

— Познавам Пекин на пръсти.

— Добре.

Улицата, по която се движеха, бе задръстена от хора. Цели семейства бягаха в безпорядък към близките полета, като мъкнеха след себе си малки деца.

Рев, плач, проклетия се чуваха от всички страни, примесени с мучене на волове и цвилене на изплашени коне.

Бунтовнически водач с дрезгав вик спря тълпата, която се готвеше да се нахвърли върху групата, и се обърна към господин Мускардо с револвер в ръка:

— Кой сте вие и къде отивате?

— Виж тигъра и дракона, които нося на гърдите си, и шапката с копче, което всички знаят какво значи — каза бившият стрелец.

— Да, да, военен мандарин — отвърна бунтовникът, като промени тона си. — Къде отиваш?

— Искам да вляза в града.

— Кой са вързаните?

— Християни, пленници от Иангти.

— Няма нужда да ги водиш в града. Ще ги убием тук.

— Те трябва да направят важни разкрития.

— Да ги чуем.

— Не съм съгласен — каза господин Мускардо. — Трябва да изпълня получените заповеди и да удържа на дадената дума.

— Ти зависиш от някого? — попита надменно бунтовникът.

— Да, от мандарин Пинг Чао, съветник на империята.

— Този мандарин е наш съюзник — каза боксерът, като се поуспокои. Обърна се към тълпата, която го беше последвала, и извика:

— Дайте път на тези хора! Те са наши приятели! Господин Мускардо бързо подкара коня си.

— Къде ще отидем сега? — попита Енрико.

— Ще наемем някоя изоставена къща — отговори бившият стрелец. — А довечера ще потърсим водача на „Жълтият кръст“. Ето и мостът. Не бой се, Енрико. Последната опасност мина.

След малко групата се озова под отворения свод на укреплението и навлезе в столицата на империята.

XVI. УЖАСИТЕ НА ПЕКИН

Току-що навлязла в града, малката група се намери сред развалините. Наляво от укреплението се виждаха опожарени и разрушени къщи, а сред опустошените от боксерите градини се носеха тежки миризми. Рядко се виждаха хора, които бягаха безредно, като прехвърляха стени и изчезваха сред развалините.

— Да се скрием някъде засега.

— Ей там, в онази къща с градинката. Покривът е пробит от граната, значи вече е празна.

Оградата на къщата не беше много висока и групата лесно я прехвърли, като се озова в градина, пълна с цветя и плодни дръвчета. Имаше божур, люляк, портокали, нарове и мушмули, по клоните на които се жълтееха зрели плодове.

В дъното на градината се издигаше спретната къщичка от дърво и тухли, с двойни покриви и завити върхове, с мраморна стълба. Може би бе жилище на някой богат китаец, а може би и на мандарин.

Обитателите сигурно бяха изненадани от гранатите по време на ядене и бяха избягали, без да се докоснат до храната.

— Сега можем да си починем — каза господин Мускардо. — Довечера ще имаме много работа и не се знае дали ще спим.

Тъй като бяха уморени, се отдадоха на сладък сън, а Сенг остана да бди в градината за тяхното спокойствие.

Когато господин Мускардо се събуди, слънцето бе вече залязло и всичко наоколо потъваше в мрак.

Водачът беше станал по-рано и разпределяше оръжията, които бе намерил в една стая. Сега всички трябваше да се представят за боксери.

— Можем да тръгнем, господине — каза той на бившия стрелец.

— Гори ли още градът? — попита господин Мускардо.

— Да. А в южните и западните квартали се бият ожесточено, ако се съди по пушечните и топовни гърмежи.

— Боксерите са решили да не дадат на легациите да си отдъхнат.

- Искат да избият всички чужденци.
- Нещастните! И да не можем да им помогнем!
- Веднага ще ни убият.

Групата премина оградата и пое по уличка, от двете страни на която къщите и градините бяха безлюдни.

— Близко сме до английската легация — каза водачът. — Тя трябва да е опората на чужденците, тъй като е най-голяма и най-здрава.

— Дали ще може да устои до пристигането на международните войски? — попита господин Мускардо.

— Съмнявам се, господине, ако наистина императорските войски са се съединили с бунтовниците.

— Казаха ми, че моряци защитавали помещенията на посолствата.

— По-бързо! Трябва да стигна до кулата и да видя какво става с италианската легация.

За да не бъдат спрени и разпитани, водачът ги преведе през глуха градина близо до високата кула, която се издигаше самотно сред един площад с покрив от порцеланови плочки.

— Стигнахме — каза той, като се обърна към господин Мускардо.

— Дали е точно тази? — попита бившият стрелец.

— Няма други наоколо.

— Вътре има хора?

— Да, един прозорец свети.

— Да потърсим входа.

Обиколиха кулата и намериха много ниска вратичка, обкована с желязо и снабдена с тежък чук във форма на дракон.

Бившият стрелец повдигна чука и пак го спусна. Цялата кула прокълбна.

Миг след това се отвори малко крило, което се намираше до вратата и един глас попита:

— Какво искате?

— Да говорим с водача на „Жълтият кръст“ — отговори господин Мускардо.

Масивната врата се отвори и се показа китаец.

— Влезте!

Щом влязоха, той затвори вратата и я залости.

Шестима китайци, предимно възрастни, се бяха разположили на рогозки с кръстосани по турски крака. Друг, висок и едър, седеше на бамбуков стол с облегалка.

Като видя да влизат господин Мускардо и другарите му, той се изправи:

— Нашите поздрави към теб и другарите ти!

— Нося ти поздрави от Хан — отговори господин Мускардо.

— От брат ми?

— А! Не знаех, че водачът на „Кръстът на Пей-хо“ е твой роднина.

— Още ли е в Паликао?

— Да. И спасява християни, доколкото може.

— Хан е храбър и смел — каза гигантът. — Кажете сега какво искаш.

— Да спася един мисионер. Брат ми!

— Как се казва?

— Отец Георги.

— Свещеникът от Минг? — извика водачът на „Жълтият кръст“ изумен. — Не го ли убиха при нападението на селото?

— Не, спасихме го.

— А къде се намира сега?

— В ръцете на мандарина Пинг Чао.

— Бащата на Уанг!

— Значи ти знаеш какво ожесточи мандарина срещу брат ми?

— Зная.

— Е, добре. Вчера Пинг Чао и Сум са довели тук отец Георги.

С няколко думи бившият стрелец разказа за прежеждията им от бягството до момента на освобождението им от Хан.

— Въпросът е сериозен — каза китаецът.

— Значи брат ми е загубен! — извика господин Мускардо отчаяно.

— Още има надежда. Мандаринът жали сина си! Ще пратя човек да съобщи на Уанг какво става. Като научи, че думата е за спасението на този, който го е покръстил, няма да се поколебае да дойде и да го спаси.

— Знаеш ли къде се намира?

— Да. Крие се в Долон Ноор, в Манджурия.

— Много е далече...

— За пет-шест дни може да дойде тук.

— Ще е късно за спасението на брат ми.

— Няма да разчитаме само на Уанг — каза китаецът. — Ще се опитаме да измъкнем мисионера от ръцете на мандарина. Къде живеете?

— В квартала Хо — отговори водачът. — Настанихме се в изоставена къща.

— Един от моите хора ще ви придружи и утре ще дойде да ви съобщи решението ни.

— А не бихме ли могли да се обърнем към някое посолство? — попита господин Мускардо. — Може би не всички са разрушени.

— Остана още едно — английското, — но е обсадено поне от петдесет хиляди души.

Водачът на „Жълтият кръст“ стана и поведе Енрико и господин Мускардо по извита, издълбана в дебелите стени стълбичка.

— Гледайте! Ето какво става в Пекин! Страшна бе картината пред очите на изплашените италианци.

Столицата приличаше на огнено море.

Огромни пламъци, вихрушки от искри и облаци дим покриваха южната част на града. Цели квартали горяха със страшна бързина, като че залети от хиляди литри петрол, без да може никой да ги загаси.

XVII. ПРЕСЛЕДВАНЕТО НА МАНДАРИНА

Рано сутринта на другия ден, когато вече топовните и пушечни гърмежи започваха да отслабват, един от членовете на „Жълтият кръст“ се представи в градината пред стражата на господин Мускардо.

— Къде е вашият водител? — попита той. — Трябва да съобщя веднага новини от брата на Хан.

Господин Мускардо, който цяла нощ не бе затворил очи, го чу и слезе да го посрещне.

— Господине — каза пратеникът, — можахме да се осведомим за отец Георги.

Лицето на господин Мускардо просия.

— Узнахме, че се намира в плен в палата на мандарина, към източния край на татарския град.

— Можете ли по някакъв начин да влезете в татарския град?

— Не. Никой не може да премине вратите му, ако не принадлежи към императорския съвет или към стражата.

— Не мога да отгатна тогава как ще отвлечем мандарина.

— Пинг Чао има къща и в монголския град, и я посещава всеки ден. Ще идем да го причакаме.

— Кога ще стане това?

— Довечера след залез слънце.

Щом слънцето залезе, групата напусна къщата и като вървеше внимателно, за да избегне срещата с бунтовническите банди, стигна благополучно до кулата.

Братът на Хан ги чакаше начело на шестима монголци, въоръжени с револвери и ками.

— Тъкмо навреме идвате — той пристъпи към господин Мускардо. — Току-що получихме добри новини.

— Жив ли е още брат ми?

— Затворен е в подземиято на двореца на Пинг Чао.

— Кой ти каза това?

— Прислужник на мандарина, когото успяхме да подкупим.

— Той може и да ви излъже.

— Той е в наши ръце и ако е излъгал, ще има време да се разкае — каза водачът на „Жълтият кръст“ със заплашителен глас.

— Дали брат ми е прибегнал до някоя измама, за да спечели време? — попита господин Мускардо.

— Може би, господарю — каза Сенг. — Обещахме му, че ще го спасим.

— Да вървим — каза водачът на „Жълтият кръст“. — Времето е благоприятно за изненади!

Двете групи се съединиха и напуснаха мълчаливо кулата, като минаха през градини, разпростиращи се през почти разрушен квартал: куршумите още се сипеха върху него, тъй като се намираше в съседство с британската легация.

Все пак групата благополучно стигна в източните квартали.

— Стигнахме — водачът се обърна към господин Мускардо. — Ето вилата на мандарина.

— Дали е вътре?

— Тази вечер ще има разговор с някои боксерски водачи, значи ще го намерим.

— И Сум сигурно е с него.

— Може би.

— Ще има много роби.

— И ние не сме малко, а сме и въоръжени. Ще вземем надмощие.

— Ще изкачим ли стената?

— Всичко е готово.

Той викна на един от хората си, който завързваше дълго възлесто въже със здрава кука на края.

— Хвърляй! — заповяда водачът на „Жълтият кръст“. Монголецът размота въжето, замахна няколко пъти във въздуха и го хвърли срещу стената. Желязната кука се заби в горния край на зида, готова да устои на всяка тежест.

Бившият стрелец и другарите му един по един се изкачиха на зида и се прехвърлиха от другата страна, като се прикриха зад леха от божури и чаени рози.

Градината на Пинг Чао беше една от най-големите и най-хубавите, които господин Мускардо бе виждал дотогава.

Огромно камфорово дърво разперваше клони до двата осветени прозореца, като се опираше до стената.

— Ще се изкачим по него — каза водачът на „Жълтият кръст“.

Улови дебел клон, който свършваше до един от осветените прозорци, и полека-лека стигна желаната височина. Бившият стрелец го следваше по успореден клон.

— Там са — пошушна водачът. — Виждате ли ги? Господин Мускардо погледна през капациите.

Двама души седяха пред гладка, покрита със седеф маса, и пиеха чай. Стигаше им един миг, за да ги познаят.

— Виждам ги — отговори бившият стрелец, скърцайки със зъби. — Няма да ни избягат!

— Можете ли да се спуснете в другата стая?

— Клонът ми допира до прозореца.

— Аз ще вляза в тази.

— За мене мандаринът!

— За мене капитанът! Готов ли сте?

— Вече стъпвам на перваза — отговори господин Мускардо.

— Действайте!

Едва произнесе тези думи и двата капака бяха пробити.

Господин Мускардо и водачът на „Жълтият кръст“ се хвърлиха в стаята с револвери в ръце и викнаха едновременно:

— Стойте! Не мърдайте! Мандаринът и Сум скочиха изненадани.

— Бягай! — извика капитанът, като извади бързо пистолета си и стреля.

Пинг Чао веднага се възползва от този момент. С бърз скок се озова зад един параван, който разделяше стаята на две, докато Сум събори масата, за да спре нападателите и продължи да стреля на посоки, като викаше:

— На помощ! На помощ, роби!

Господин Мускардо избегна като по чудо куршумите, хвърли се върху бандита, повали го на земята с един удар и го обезоръжи.

— Дръж този! — каза той на Енрико, който също бе вече в стаята с други двама.

После мина зад паравана, последван от водача на „Жълтият кръст“. Като направи няколко крачки, се оказа пред стена, през която Пинг Чао по всяка вероятност бе изчезнал.

- Изчезнал! — извика господин Мускардо.
- Изпарил се е! — каза водачът на „Жълтият кръст“.
- И откъде е избягал? Тук няма нито прозорци, нито врати.
- Трябва да има някой таен проход.
- Да не го оставяме да избяга!
- Ще го хванем — отговори водачът на „Жълтият кръст“.

Почука с револвера си по стената, която бе дървена, с порцеланови плочки. Веднага позна по звука, че на това място имаше кухня.

— Проходът е тук — каза той.

Отстъпи няколко крачки назад и се хвърли към стената като разярен бик. Половината стена рухна под тежестта на тялото му и откри малък коридор, който водеше към основите на къщата.

— След мен! — извика той.

В този миг се чу страшен гръм. Цялата къща се разтърси от избухването на мина или барутен склад. Подът на горния етаж, покривът и стените се срутиха, като че бяха от книга, и повлякоха след себе си покъщнината, Енрико, Сенг, капитанът и другите двама. Господин Мускардо и гигантът останаха под развалините.

За щастие, китайските къщи бяха построени от леки конструкции — обикновено с тънки дъски.

— Изиграха ни! — извика господин Мускардо, като излезе изпод праха.

— Да тръгваме! — отговори водачът. — Може би мандаринът не е далече.

Енрико и Сенг дойдоха при тях.

— Татко, ранен ли си — попита младежът с безпокоен глас.

— Няколко наранявания, които скоро ще минат. А ти?

— Почти не.

— А Сум? И той ли избяга?

— Той е в наши ръце.

— Да не оставяме Пинг Чао да се отдалечи много — каза водачът. — Да го потърсим!

Започнаха претърсване на къщата — прекосиха цялата вила, разбиваха вратите на къщичките, търсиха навсякъде. Но уви! Никъде не можах да открият следите на Пинг Чао.

— Няма смисъл да се мотаем повече — каза водачът на „Жълтият кръст“ отчаяно. — Няма да го намерим вече.

— Къде се е скрил този бандит? — попита се господин Мускардо разгневен.

— Боя се, че е отишъл да търси помощта на боксерите. А ние да бягаме, защото може да се върнат и да ни хванат.

— Да вървим веднага! Пинг Чао няма да изостави приятеля си.

— А брат ми? Той ще го убие, за да си отмъсти за Сум.

— Няма да направи това, защото ще го предупредим, че ако докосне мисионера, с капитана е свършено.

— Как ще го предупредим?

— В татарския град имаме Офицери, които ще съобщят това на мандарина. Да се оттеглим веднага, докато не е дошла някоя бунтовническа банда.

Сум бе поставен на носилка, без да окаже съпротива. Групата потегли бързо, като се боеше, че всеки миг можеше да бъде нападната от отмъстителния мандарин.

XVIII. ИЗПОВЕДТА НА СУМ

Страхът, че ще бъдат застигнати от мандарина, ги направи крилати и те бързо стигнаха по няколко извити улички до храма Тиентан. Той бе една от най-внушителните пекински постройки.

В мига, когато първият слънчев лъч заблестя по куполите на голямата столица, групата стигна до изоставената къща.

— А сега ще го накараме да проговори — каза заплашително господин Мускардо, като посочи Сум. — Ще го поверим на нашите китайци и ще видиш как ще се разприказва. Те са майстори по измъчване. Развържете му устата! — заповяда той.

Когато пленникът вече можеше да говори, се обърна към бившия стрелец с умолителен глас:

— Не ме убивайте, защото Пинг Чао ще ви отмъсти.

— Приятелят ти е много далече, подлецо, и няма да може да ни отмъсти — отговори господин Мускардо. — Безполезно е да прибъгваш до заплахи, от които никак не се влияем.

Сум не отговори.

Господин Мускардо седна близо до него, а останалите китайци се разположиха в стаята.

— Къде се намира отец Георги? — запита господин Мускардо с развълнуван глас. — Какво направихте с брат ми?

— Жив е още — отговори Сум.

— Не е ли подложен на мъчения?

— Не стана нужда, тъй като той ни каза къде се намира Уанг.

— И намерихте ли го?

— Не. Къщата, която ни бе посочил, е разрушена от пожара.

— А брат ми?

— Бе хвърлен в подземие то на къщата на Пинг Чао.

— Какво ще правите с него? Сум го погледна, без да отговори.

— Говори, кажи ми всичко — настоя господин Мускардо. — Не ме карай да ти вадя думите с куки.

— Няма да му се дава храна, докато не се върне Уант.

— Значи бавно гладно умирање! Нещастнико! Осъдили сте го на най-страшната смърт!

Господин Мускардо замахна срещу Сум.

— Успокойте се — каза водачът на „Жълтият кръст“, който дотогава не бе проговорил. — Не се умира толкова бързо от глад и не трябва да изпреварваме събитията. Оставете ме да разпитам Сум. — Кога ще отворят вратите на татарския град?

— Утре, малко преди залез — каза манджурецът. — Принц Туан, след като плени императрицата и сина ѝ, се провъзгласи за император и сега трябва да приеме боксерските водачи, с които ще се посъветва за мерките по отбраната на столицата.

— Колко са водачите?

— Сто.

— Ще можем ли ние, с една твоя заповед, да влезем заедно с тях?

— Искате да ме убиеете?

— Или ни служи, или ще те убием!

— А за Пинг Чао не помислихте ли? Като не се върна при него, ще сметне, че съм убит, и тежко и горко на мисионера тогава.

— Ние ще го предупредим, че си в наши ръце и че с главата си отговаряш за живота на мисионера.

— А ако този последен опит пропадне? — попита господин Мускардо, като побледня. — Ако не успеем да влезем в татарския град?

— Преди тридесет часа нашите куриери тръгнаха за До-лон Ноор със задачата да доведат веднага сина на мандарина.

— Ще дойде най-рано след три дни. Ще устои ли дотогава брат ми?

— Надявам се. Бъдете утре при кулата преди залез слънце — каза водачът на „Жълтият кръст“.

Извади от вътрешния джоб на жакета си лист копринена хартия, накара да развържат Сум и му подаде четка, натопена в туш:

— Напиши заповедта да пропуснат представителите на бунтовниците от южните провинции и постави отдолу печата си.

Манджурецът разбра, че животът му беше в опасност, и не чака втора заповед.

— До утре преди залез слънце. — Водачът стисна ръка на господин Мускардо. — Бъдете смели и не забравяйте, че „Жълтият

кръст“ се грижи за брат ви.

Той излезе, последван от своите хора, докато стрелецът и Бнрико едва удържаха плача си.

Като прекоси градината, водачът, вместо да поеме пътя край укрепленията, за да стигне до кулата, елезе към края на Императорския канал, близо до източните стени на Пекин, и се спря пред голяма джонка.

Китаец, скрит до този момент под корабното платно, се вдигна и посрещна водача на „Жълтият кръст“.

— Какво направи, Иенг? — попита го.

— Моите хора бдяха по всички врати на татарския град.

— Върна ли се Пинг Чао?

— Преди половин час.

— Сам ли?

— Не, придружен от неколцина добре въоръжени бандити. Ако ги нямаше, моите хора щяха да го хванат.

— Трябва някак да го уведомим, че Сум се намира в ръцете на брата на мисионера.

ХІХ. ЧЕРНИЯТ ЗАТВОР

На другия ден, няколко часа преди залезслънце, група китайци във великолепни костюми на жители от южните провинции се спря пред южната врата на татарския град, до началото на каменния, прехвърлен през рова мост.

В групата бе водачът на „Жълтият кръст“, господин Мускардо, Енрико, Сенг и осмина здрави китайци, избрани измежду най-смелите и силните.

М-анджурските войници, които пазеха вратата, видяха групата и насочиха срещу нея две картечници. В същото време известиха и стражата, която се намираше в кулата.

Един офицер запитва:

— Какво искате?

— Чакаме боксерите, за да влезем с тях — каза водачът на „Жълтият кръст“, пристъпвайки напред. — Представители сме на бунтовниците от южните провинции.

— Имате ли заповед за влизане?

— Да, подписана от Сум, капитан на императорската стража.

— Само че тази вечер новият император няма да ви приеме. Не е предупреден за присъствието ви в Пекин.

— Ще се настаним някъде вътре и ще почакаме до утре.

— Познавате ли някого в града?

— Познати сме на един от вашите мандарини, Пинг Чао — каза водачът смело, решен на всичко, само да успее. — Ще идем да се подслоним при него.

— Щом като ви познават Пинг Чао и капитан Сум, не мога да ви спирам. Ще влезете заедно с боксерите водачи, а ние ще предупредим императора.

По пътя за китайския град се появи колона с факлоносци отстрани и група музиканти отпред, които свиреха на „хиуни“.

След свирачите вървяха сто и петдесет боксерски водачи, представители на разните средни и северни провинции, с железни

каски и стоманени ризници, с издути от всякакви стари и нови оръжия пояси.

След тях влезе и групата на водача на „Жълтият кръст“. Като преминаха тежката врата, те се отделиха, като оставиха боксерите да вървят напред.

Десетте китайци и двамата европейци стигнаха до храма почти в едно и също време, макар че бяха минали по различни пътища, за да премахнат всяко подозрение.

Водачът навлезе в улица от блестящи палати в най-чист китайски стил и се спря до висока десетина метра стена, иззидана от мраморни блокове и широки порцеланови плочки.

— Претърсете наоколо! — заповяда той.

Китайците се пръснаха във всички посоки, а той се обърна към господин Мускардо:

— Тук се намира брат ви.

— А Пинг Чао?

— Сигурно е в императорския дворец. В качеството си на съветник на империята ще присъствува на приема на боксерските водачи.

— Ще съжалявам, ако не го намеря — каза мрачно господин Мускардо.

— Хвърляйте куките! — извика водачът.

Двама китайци развързаха въжетата, които бяха намотали на поясите си, и се опитаха да забият куките. Усилията им останаха напразни, тъй като зидът бе покрит отгоре с порцеланови керемиди и остриетата не се задържаха.

— Предвидих това — каза водачът. — Ето защо наредих да се носи въжена стълба. Моите хора толкова бързо се изкачват по нея, че и клоуните биха им завидели.

По даден знак на водача китайците образуваха пирамида един върху друг. С изумителен скок последният се намери на върха на стената и заби здраво куките на въжената стълба.

Пръв се изкачи господин Мускардо, последван от Енрико и всички останали. Спуснаха стълбата от другата страна и всички слязоха в градината, която се простираше около двореца на императорския съветник.

Веднага забелязаха светлини сред високите дървета.

— Слугите са още будин — каза водачът на „Жълтият кръст“. — Сигурно чакат господаря си. Ще ги изненадаме.

Водачът и господни Мускардо се спряха пред главната врата, до която се стигаше по широка външна стълба.

Водачът хвана чука и силно разтърси металния диск, който издаде остър звук.

Малко след това отвърте един глас запита:

— Кой сте вие?

— Приятели на Пинг Чао.

— Как сте влезли?

— Господарят ти ни даде ключа. Отвори по-скоро!

— Заповядаха ми да не отварям на никого.

— Искаш ли да ядеш бой от господаря си? Казах ти, че ни изпраща мандаринът.

Пред тази заплаха слугата не издържа. Вдигна лоста на вратата и се появи на прага с малък фенер в ръка.

Водачът го сграбчи веднага през кръста и пъкна револвера в гърлото му:

— Ако проговориш, ще те убия! Вържете го и му запушете устата!

Когато заповедта бе изпълнена, водачът, двамата европейци, Сенг и още двама изкачиха мраморната стълба към горния етаж.

На площадката двама слуги се опитаха да им препречат пътя. Но като видяха извадените ками и револвери, се оставиха да ги вържат. В този миг от странична стая се чуха заплашителни викове за помощ. Там водачът на „Жълтият кръст“ закрещя:

— Предайте се или сте загубени!

Четирима слуги се спуснаха върху него, един от които беше с нож в ръка.

Господин Мускардо и Енрико бяха наблизко. Те стреляха с револверите си във въздуха, за да изплашат нападателите.

Като видяха, че имат работа с въоръжени хора, слугите паднаха на земята и помолиха за милост.

— Кой от вас изпълнява службата на иконом? — попита водачът.

— Аз — отговори този, който се бе опитал да го намущка с нож.

— Запушете устата на другите четирима — каза водачът на хората си.

Докато извеждаха слугите, той насочи револвера си към иконома.

— Ако лъжеш, ще те направя на решето!

— Какво искате от мен? — попита монголецът страховито.

— Да ни кажеш къде е затворникът, който господарят ти е довел тук преди три-четири дни.

— Какъв затворник? — възкликна икономът с физиономия на учуден. — Тук сме само ние.

— Лъжеш! — извика господин Мускардо. — Води ни веднага при затворника или ще те хвърля през прозореца!

— Уверявам ви, господа, че сте се излъгали.

— Каза ни Сум, дясната ръка на господаря ти.

— А, Сум е казал това... — прошепна монголецът, като побледня. — Не знаех, че е издал тайните на господаря ми.

— Значи има такъв затворник? — едва се сдържаше господин Мускардо.

— Един християнин — отговори икономът със стиснати зъби.

— Жив ли е още?

— Сутринта беше жив.

— Води ме веднага при него!

— Нямам ключове, господине.

— Ще разбием вратата! — каза водачът на „Жълтият кръст“.

— Господарят ще ме убие.

— А ако не побързаш, аз ще свърша тази работа! — извика господин Мускардо.

Като видя, че стрелецът и Енрико се хванаха за револверите, икономът разбра, че опасността е сериозна и че не може повече да се противи.

— Вървете след мен! — каза той.

Монголецът имаше ключ и голямата врата се отмести с продължително скърцане. Тежък, застоен въздух лъхна от килията и на кара присъстващите да отстъпят назад. Намираха се във влажно подземие, което заемаше пространство колкото цялата къща.

— Християнинът е вътре — каза икономът.

В отговор водачът на „Жълтият кръст“ го повали на земята със страшен юмручен удар, от който той вече не стана.

В това време господин Мускардо и Енрико се хвърлиха към килията, като викаха:

— Братко!

— Чичо!

От дъното на ямата се чу хъркане.

Почти гол, бледен, измършавял, Отец Георги лежеше на легло, превит на две.

— Отче! — извика водачът изплашено. — Отче! Дойдохме да ви спасим.

Водачът на „Жълтият кръст“ завърза веригата около себе си, хвана внимателно измършавялото тяло, притисна го до гърдите си и извика:

— Теглете нагоре!

Задърпаха заедно и го измъкнаха на края на дупката.

Господин Мускардо взе смъртника в прегръдките си, а Енрико и Сенг не сдържаха сълзите си.

Мисионерът отвори очи и погледна брат си, Енрико и Сенг и блага усмивка озари устните му:

— Късно ... Късно ...

— Помогнете! Той умира! — извика господин Мускардо. Водачът му поднесе шише с няколко капки алкохол. Отец Георги махна с ръка.

— Късно е... Умирам... Сбогом...

С последни усилия той вдигна ръце, за да ги прегърне, като се опита да се усмихне за последен път. Погледът му полека-лека угасваше, а от гърдите му излизаше все това обезпокоително хъркане. Изведнъж падна в ръцете на Сенг.

— Сбо...гом... — промълви пак и млъкна завинаги.

— Свърши се — каза водачът на „Жълтият кръст“. — Заклевам се, че ще отмъстя за християните от Минг и за техния мисионер!

Господин Мускардо бе скочил на крака и ревеше като ранен звяр:

— Пинг Чао!... Смъртта на Пинг Чао!... Ела, Енрико!

Тъкмо се готвеше да изскочи от подземиято, когато в градината се чуха гърмежи. Китайците, които бяха останали на стража около къщата, се хвърлиха в коридора с още димящи револвери.

— Пристига императорската гвардия! Свършено е с нас!

— викаха те.

XX. ЗАТВОРЕНИ В ПОДЗЕМИЕТО

В качеството си на съюзник на боксерите Пииг Чао не закъсня да отиде на приема на бунтовническите водачи, дошли да засвидетелстват почит на принц Туан, които се бе обявил за император на Китай, и да му известят за извършените в столицата кланета над европейците.

В момента, когато се готвеше да седне на масата, без ни най-малко да мисли, че в дома му един нещастник умира от глад, поразителна новина дойде до него във формата на кратка бележка:

„Сум е в ръцете на могъщо, тайно общество. Предупреждавате се, че главата на капитана ще отговаря за мисионера.“

Докато четеше тези редове, мандаринът побледня.

Сум в ръцете на могъщо общество! — промърмори той със стиснати зъби. — Ще потърся водача на бандитите и ще се посъветвам с него.

Като се извини с внезапно неразположение, изплашен повече от всеки друг път, мандаринът напусна залата и отиде към една от обширните императорски градини.

Водачът на бандитите, останал на разположение на мандарина, се беше настанил в малък павилион, откъдето винаги можеше да бъде готов за заповедите на господаря. Като го видя да пристига бежешком, си помисли, че се е случило нещо важно, и скочи на крака.

— Имам нужда от силата и съветите ти — каза Пинг Чао развълнуван. — Заплашват ме. Кажете какво да правя.

— Да отидеш веднага вкъщи и да отрежеш главата на мисионера, ако още е жив.

— А ако той наистина знае къде се намира Уанг? — попита мандаринът с безпокойство.

— Досега щеше да каже. Ще се задоволим с главата на капитана.

— Добре. Тръгваме за вкъщи! — каза мандаринът. Бандитът изсвири остро с помощта на тръстика.

Миг след това шестима бандити, които се бяха разположили сред една горичка, за да се полюбуват на вечерната прохлада и да изпушат

по зрънце опиум, се представиха на мандарина.

— Вземете оръжията си и вървете след мен! — заповяда той. Последваха го въоръжени.

Тъкмо се готвеха да напуснат, когато манджурски пост застана пред тях:

— Господине, бунтовническите водачи от южните провинции, които чакахте, трябва вече да са стигнали до дома ви.

— Бунтовническите водачи! — възкликна мандаринът. — Аз никого не съм чакал.

— Изпратени са от капитан Сум. Имаха пропуск от него.

— И отидоха към моя дом?

— Казаха, че ги чакате.

— Страхувам се за вас, господине — каза водачът на бандитите. Тези прословути водачи са членове на тайното общество.

— Ще стигнем ли навреме? — питаше се Пинг Чао, като се обръщаше към водача на бандитите, който изглеждаше доста стреснат.

— Ще ги изненадаме — отговаряше той. — Дванадесетте души не могат да се съпротивляват на цяла рота манджурци.

Членовете на „Жълтият кръст“ забелязаха навреме неприятеля. Като изпразниха револверите си, те бързо избягаха към коридора, който водеше към подземие, и затвориха здраво след себе си тежката дървена врата.

Войниците заобиколиха къщата, за да не може никой да избяга, и пазеха вратата на подземие.

— Ако ги намеря, живи ще ги одера! — извика мандаринът.

— Още не сме хванали дванадесетте тигри — каза бандитът.

— Мисля, че не са се погрижили да вземат със себе си храна — отвърна мандаринът. — Като държа тези демони два дена затворени, ще им доставя удоволствието да видят смъртта на мисионера.

— Какъв адски дух! — възкликна бандитът възхитен. — Аз не бих могъл да измисля толкова жестоко наказание, господине.

— И все пак, още не зная къде се намира моят син — каза мандаринът с мрачен глас. — Ако бях сигурен, че мисионерът е умрял, щях да принудя дванадесетте обесници да се предадат.

— Няма да се оставят да ги хванем така лесно.

— Може да се намери средство за това.

— Имам едно такова и то със сигурен успех — каза бандитът, като потърка челото си. — Ще трябва обаче по-напред да се уверим, че мисионерът е загинал.

— Можем да проверим. Има прозорец, който гледа към подземие, покрит с дебела решетка.

Погледнаха през прозореца. Това, което видяха, бе потресаващо. На слаба светлина се виждаше бездушният труп на мисионера. Над него господин Мускардо и Енрико се обливаха в сълзи. Китайците, коленичили наоколо, шепнеха молитви.

Тази сцена бе толкова зловеща, че дори жестокият бандит се нажали.

— Умрял е — прошепна той.

— Да — отговори мандаринът глухо. — Ако Уанг узнае, че съм убил човека, който го е покръстил, би ме намразил.

— И какво от това?

— Обичам сина си! — възкликна мандаринът.

— Мислех, че го търсите, за да го убиете.

— Да, така смятах. Исках да го накажа за това, че напусна бащината си религия заради европейската, но сега...

— А какво ще направим с пленниците? Ще ги убием ли?

— Когато узная от брата на мисионера къде се крие синът ми. А сега прави каквото знаеш. Остави ми само двамата европейци.

— Жестоко ще ги поизмъча — каза бандитът с ехидна усмивка. След това се обърна към пленниците и завика:

— Пинг Чао ви заповядва да се предадете! Обградени

— Пинг Чао!... — извика отвътре стрелецът с нечовешки глас.

— Да дойде подлецът! Искам да му изтръгна сърцето!

— Ако не те превари!

— Не се боим от смъртта! Хванете ни, ако можете!

— Опитай се да ни хванеш! — извика водачът на „Жълтият кръст“ с револвер в ръка.

— Ще го направя, ако не се предадете.

— Засега не!... — извика гигантът.

Докато бандитът, скрит в тъмнината, продължаваше да заплашва, водачът на „Жълтият кръст“ се бе приближил полека до стената и като бе видял силуета му, се бе прицелил и гръмна.

Бандитът ревна от болка.

Куршумът бе попаднал в ръката му и я бе раздробил.

— Избийте тия кучета! — викна той.

После избяга в коридора, последван от слугата, който на свой ред бе пребледнял от страх.

При виковете му дотичаха веднага мандаринът и бандитите, които пазеха при вратата. Превързаха ръката му, а той даде някои заповеди.

— Полека... искам агонията им да бъде дълга. Спуснете фенери през решетката, за да мога да гледам. Ще ми платят за ръката и после ще се разделят с главите си.

— Ако европейецът умре, преди да съм узнал къде е Уанг, ще ти съдера кожата — предупреди го мандаринът.

— Бъдете спокоен, господине. Неговата ще съдера.

XXI. ОТМЪЩЕНИЕТО НА ГИГАНТА

Жестокото намерение, породено в зверската фантазия на бандита, бе приведено веднага в изпълнение. Целта бе да принудят пленниците да се предадат, без да излагат манджурските войници на кърваво стълкновение, което не знаеха как ще свърши.

Забелязвайки, че подземие то образуваше огромен басейн, непроницаем поради циментираните стени, той намисли да подложи нещастниците на бавно удавяне.

Дълъг гумен маркуч, разклонен в четири водоскока и със силна струя бе домъкнат в коридора и прекаран през решетката на прозореца. Спуснаха два фенера, за да се вижда по-добре агонията на удавниците. Бе заповядано да се пусне водата.

Голяма струя заля подземие то и запълзя към дупката.

Отвътре пленниците скочиха на крака, като вдигнаха трупа на мисионера и загледаха ужасени и изненадани струята, която неспирно течеше.

— Татко, какво правят? — попита Бнрико.

— Готвят се да ни издавят — отговори господин Мускардо с тъжен глас.

— Господине — каза водачът на „Жълтият кръст“. — Отиваме срещу смъртта.

— Какво да правим?

— След няколко часа ще се издавим.

— А аз ще се порадвам на края ви! — изрева бандитът, който слушаше този разговор.

— А! Още ли си жив? — викна отчаяно водачът. — Мислех, че съм ти разбил черепа.

— За счупената ръка ще заплатиш с главата си — отговори бандитът.

— Ето ти сега! — извика Сенг, който се бе промъкнал до прозореца и с изумителна бързина даде два изстрела.

В коридора отекна вик и бандитът се строполи върху решетката с разбита челюст и чело. Притеклите се на помощ бандити намериха водача си мъртъв.

— Да отмъстим за него! — извикаха те и насочиха пушките си през решетката на прозореца.

Вече се готвеха да стрелят, когато се появи мандаринът.

— Стойте! — заповяда той. — Тези хора са мои, а не ваши.

Водата вече бе напълнила дупката и нахлуваше бързо в цялото подземие. Смъртта се приближаваше и нямаше как да я избягнат. Рано или късно трябваше да се предадат. Да се помъчат да оживеят обаче все още можеше.

— Да разбием вратата! — предложи водачът на „Жълтият кръст“.

— Няма да има време за това — отговори господин Мускардо. — Трябват ни няколко часа, а водата скоро ще ни залее.

— Да опитаме, господине.

— Навън ще срещнем манджурски войници.

— Ще воюваме. По-добре да умрем в сражение, отколкото да ни издавят.

Имаха със себе си фенер. Разгледаха вратата и макар че бяха убедени в безполезността на усилията си, опитаха да разбият дебелия дъски и опори.

Усилията бяха напразни. Дървото, твърдо като желязо, устояваше упорито на напъните им. Имаше опасност да повредят оръжията си.

В това време водата бе стигнала до коридора. Обречените газеха във водата до над коленете.

— Да опитаме да разбием решетката — каза водачът на „Жълтият кръст“. — Който може да плува, да следва белия човек.

Четирима китайци поискаха да придружат бившия стрелец.

Енрико, Сенг и останалите се наредиха около водача, който все още се грижеше за трупа на мисионера. Господин Мускардо и четиримата китайци се върнаха в подземие. То беше залято цялото на около два метра височина. В средата се образуваше водовъртеж, поддържан от дупката.

— Не мокрете оръжията! — каза господин Мускардо. — Ще ни потрябват.

Стисна револвера си със зъби и се хвърли решително във водата като заплува към решетката, осветена от два фенера.

Тъй като водата беше много висока, с един тласък стрелецът се улови за решетката и помогна на четиримата китайци да стигнат до него.

— Последно усилие — каза той. — Може би ще успеем да махнем някое желязо.

Ръцете им стиснаха един от лостовете и го разтърсиха с нечовешки усилия. Първият път се огъна, при втория — стената се разкърти.

— Ще успеем — каза господин Мускардо с надежда в гласа. — Още един удар! Давай!

Лостът, вече разтърсен и превит, не устоя на силната атака и се откърти.

— Един! — извика господин Мускардо победоносно. — Ако бандитите не дойдат, ще излезем от този затвор.

Един лост беше недостатъчен, тъй като не можеше да се мине. Насърчени от първия успех, удвоиха силите си и се заловиха за още един.

След няколко здрави разтърсвания и той падна във водата.

— Спасени сме! — възкликна господин Мускардо, като взе револвера си. — Вървете след мен!

Никой не пазеше коридора. Господин Мускардо и тримата китайци, решени на последна битка, изтичаха по него и се хвърлиха сред параваните.

Отгоре връхлетяха няколко войници и бандити, които ги повалиха на земята. Бившият стрелец ревна и със силно разтърсване се освободи от двама манджурски войници, но други четирима го повалиха отново, като му отнеха камата и револвера.

— Убийте ме! — викна той.

— Доведете го в градината! — заповяда един глас.

— Пинг Чао! — възкликна господин Мускардо, правейки нечовешки усилия да се освободи от въжетата, които вече го стягаха.

— По-напред ще ми кажеш къде е Уанг.

— Никога няма да ти кажа.

— Ще накарам да те нарежат на парчета.

— Не ме е страх от смъртта.

— Преди да те убия, ще помъча сина ти пред тебе! — извика мандаринът настървен.

И се обърна към манджуреца:

— Отворете вратата на подземиеето!

— Нещастнико! — извика господин Мускардо въвн от себе си. — Не ти ли стига смъртта на брат ми?

— Пригответе железата за младия европеец! — заповяда непреклонният мандарин. — Ще започнем с него.

— Куче!

— И добре да бъдат нажежени! Ще изгорим месата му, преди да го обезглавим.

— Уанг не е далече.

— Какво каза? — извика мандаринът, като се хвърли към бившия стрелец.

— Казах, че твоят син скоро ще дойде тук.

— Той?

— Да, и ще дойде, за да те прокълне и укори за убийството на брат ми.

— О-хо! — засмя се мандаринът. — Ако наистина идва, когато стигне, няма да ви намери живи. Всички вие сте осъдени на смърт — добави мрачно.

Останалите в подземиеето, като разбраха, че са обградени от всички страни, се предадоха. Липсваше само един: водачът на „Жълтият кръст“. Енрико и Сенг бяха сред тях, носейки трупа на мисионера.

— Хванете това момче! — каза мандаринът, като посочи Енрико. Двама войници хванаха Енрико. В този миг откъм коридора се чу глас:

— Умри и ти, Пинг Чао!

Беше водачът на „Жълтият кръст“. Той се бе скрил в коридора.

Чуха се два изстрела.

Пинг Чао, ранен в гърдите с един от куршумите, се строполи в ръцете на елин бандит, викайки от болка.

Водачът на „Жълтият кръст“ веднага се възползва от тази ситуация на объркване, проби си път сред войниците и побегна през алеите на градината, като викаше:

— Християните са отмъстени!

Когато манджурецът и офицерите се сетиха да отмъстят за мандарина, гигантът бе изчезнал зад дърветата.

— След него! — извика офицерът към бандитите. Мандаринът лежеше в ръцете на слугите си, смъртно ранен.

— Умирам! — промълви той.

Куршумът бе засегнал единия дроб и излязъл през гърба, засягайки тежко и гръбначния стълб.

— Смелост, господине — каза манджурският офицер. — Раната сигурно не е тежка.

— Не. Свърши се...

— Ще отмъстим за вас — каза офицерът. И като се обърна към войниците си, заповяда: — Пригответе оръжията си! Преди мандаринът да затвори очи, християните ще бъдат мъртви.

Манджурците заблъскаха затворниците и като ги удряха с прикладите на пушките си, ги нахвърляха един върху друг на мраморната стълба.

Офицерът виждаше, че мандаринът бързо побледнява и затваря очи и се готвеше да заповяда да стрелят върху този куп живи хора, когато в дъното на алеята се появиха три коня, които препускаха в галоп.

Върху първия яздеше красив младеж, с горд поглед, облечен като манджурски капитан. На другите два яздеха двама татари с пушки и дълги саби.

Командирът на гвардията заповяда на въоръжената група да насочи оръжие срещу тях.

— Долу пушките! — извика младежът заплашително.

— Кой сте вие? — попита офицерът.

— Синът на мандарина. Къде е баща ми?

— Умира.

Младежът скочи на земята.

— Кой го уби? — попита побледнял.

— Един християнин.

Уанг се спусна бързо към слугите, които държаха мандарина. Силно вълнение промени лицето му, но нито дума за отмъщение не излезе от устата му.

— Татко — каза, като задушаваше хълцането си. — Татко, виж ме!.

Мандаринът чу тези думи и отвори отново очи, замъглени от смъртта. Те блеснаха за миг и лека руменина покри бледите му страни.

— Уанг... — промълви той. — Прости ми ...убих ...ми ...сио...
нера...

— Кого? — попита младежът развълнувано.

— Твоя...

— Отец Георги!

— Да, отец... Геор...ги...

— Нещастнико! Какво си направил! — извика Уанг, като се разхълца.

— Прости ми, сине... Още те обичах...

— Прощавам ти, татко.

— Евро...пейците...спаси ги...не искам да умрат...

— Какви европейци?

— Там...там... — пошушна мандаринът, като вдигна с последни усилия ръка и посочи към стълбата.

Уанг скочи на крака. Едва сега забеляза двамата италианци и китайците, натрупани на площадката, за да бъдат убити на куп.

— Никой да не ги пипа! — извика той, като се обърна към войниците. — Освободете ги веднага!

— Господине, те са християни — каза офицерът.

— Освободете ги! — повтори Уанг с глас, който не търпеше възражение. — Аз заповядвам тук!

Наведе се отново към баща си: мандаринът бе вече издъхнал.

Младежът склопи очите му и тихо прошепна:

— Господ го е повикал!

Стана и като видя трупа на мисионера, коленичи и простена:

— Печален ден! Съдбата ми отне и двамата!

ЕПИЛОГ

Един час след тези събития господин Мускардо, Енрико и Сенг напуснаха вилата на мандарина, придружени от Уанг и двама татари.

Младежът, след като разпореди да приготвят величествено погребение на мисионера и на баща си, се зае да изведе на сигурно място приятелите си.

Пекин се заливаше в кръв, а разюзданите боксерски тълпи, все още ненаситени, се скитаха из града и преследваха всички християни.

Повече от пет хиляди християни бяха избити по най-варварски начин само в китайските квартали.

Като свършиха с християните, бунтовниците се заеха с всички онези, които можеха да имат някакви връзки с европейците, унищожавайки ги масово по домовете им, без да пощадят нито пол, нито възраст.

И не само в Пекин ставаше това. По всички провинции избиваха християните и мъчеха жестоко монасите и мисионерите, преди да ги убият.

Целият Китай, от изток до запад, от север до юг, беше в пламъци.

Ползвайки се с името на баща си, Уанг успя въпреки всичко това да изведе приятелите си извън татарския град, където бяха вече започнали кланета на противниците на новия император, и веднага ги отпрати към кулата Юнгти, където членовете на „Жълтият кръст“ се бяха вече върнали. Но братът на Хан го нямаше.

След като уби мандарина, за да отмъсти за клането в Минг, той бе изчезнал безследно. Вероятно при бягството си бе срещнал боксерски орди и бе убит както толкова други.

Уанг държа другарите си няколко дни в кулата, тъй като се боеше от бунтовническите банди, които още обсаждаха английската легация и подлагаха кварталите на огън и сеч, като оставяха след себе си купища развалини; една тъмна нощ ги отведе незабелязано до Императорския канал, където ги очакваше рибарска джонка, принадлежаща на християни.

— В Пекин ли ще се върнете? — попита господин Мускардо доблестния младеж.

— Обещах на баща си да ви спася и няма да ви напусна, докато не ви видя сред европейските войски.

Джонката успя да слезе безопасно на петнадесет мили от Тиеншин. Там европейците се видяха принудени да изоставят джонката, за да не бъдат хванати от бунтовниците.

По това време още се надяваха да спасят легациите, които обаче изчезваха една след друга.

Огромни орди бунтовници и хиляди войници се бяха струпали в града с множество топове и отблъскваха победоносно незначителните, макар и храбри, европейски колони.

Подкрепленията, които се изпратиха по-късно от европейските народи и от Япония, имаха само частични успехи, за които скъпо заплатиха.

Намирайки се в невъзможност да продължи този път, Уанг отведе двамата италианци в едно свое имение, което се намираше по на север и избегна благополучно кръвожадните орди.

Там останаха до края на юли, когато европейските и японски войски с последно усилие разпръснаха императорските и бунтовнически войски. После качи двамата италианци на една джонка, която слизаше по Пей-хо, и ги отведе благополучно до Таку.

— Ето вашето знаме — каза Храбрият младеж, като им посочи флага на един военен кораб. — Моята мисия свърши. Ще простите ли сега на баща ми?

— Прощаваме му.

— Вие сте благородни — отговори младият капитан с насълзени очи. — благодаря ви заради баща ми.

— Прощаваме и на Сум — каза бившият стрелец. — Като го видите, кажете му да се разкае за престъпленията си.

— Благодаря ви заради него. А сега вървете, върнете се в родината си и си спомняйте понякога за мен и отец Георги, който спи вечен сън до този, който го уби.

— Мълчи, Уанг — каза господин Мускардо, като едва задържаше сълзите си.

— Сбогом, приятели! Връщам се в Пекин с прощалните ви думи на уста!

— Ще се видим ли някога? — попита Енрико.

— Може би, ако смъртта ме пожали — отговори младежът натъжено.

— Ти отиваш да я търсиш, Уанг, познавам по очите ти — каза господин Мускардо.

— Длъжен съм да изкупя и аз престъпленията, които се извършиха в страната ми.

— По какъв начин?

— Като се притека на помощ на християните и загина с тях. Сбогом, бъдете щастливи!

Няколко мига след това господин Мускардо, Енрико и Сенг се качиха на шалупата, която трябваше да ги отведе до борда на италианския кораб, за да потеглят към родината.

Източник: <http://dubina.dir.bg>

Издание:

ЕМИЛИО САЛГАРИ

ПОДЗЕМИЕТО НА СМЪРТТА

Роман

СОФИЯ, 1991

Тренев & Тренев КФ София 1463 България ул. Свиленица 1

Редактор Иван Тренев

Илюстрация за корицата Емилиян Станчев

Художник редактор Лили Басарева

Технически редактор Георги Кирилов

Печатни коли 7.25 Издагелски коли 6.09 Цена 7.98 лв.

Всяко препечатано само с разрешението на Тренев & Тренев

Второ издание

Превод К. М.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.